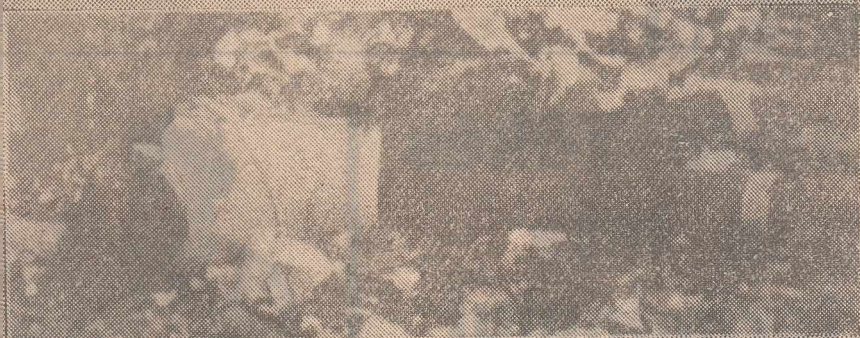

CUM A FOST ÎMPINSĂ LA SINUCIDERE

Tragedia de la Alba Iulia pag. 7

INGINERA DEDIU

ANUL LXXXI

Nr. 9

4 III-10 III
1992

BUCUREȘTI

Flacăra

SĂPTĂMÎNAL DE OPINIE, POLITIC, SOCIAL ȘI CULTURAL • ÎNFIINȚAT ÎN 1911

Și ne iartă nouă greșalele noastre..

LASZLO TÖKES ÎN FAȚA IERIHONULUI

pag. 2

Abuzurile psihiatrice în România

pag. 10

● Sănătatea
sosește
din Cosmos

pag. 3

● Ecosinergetica

pag. 4

● S.I.D.A

la români

pag. 5

● Galaxia
Radio

pag. 8

Avorturile sau cum se iese din Europa

pag. 6

Au devenit minerii din Maramureș francofoni?

pag. 3

Din culisele iredentismului ungar

pag. 11

László Tőkés în fața lerihonului

Protestele din parlament în contra celor declarate de László Tőkés la Anvers au determinat U.D.M.R.-ul să organizeze o conferință de presă în cadrul căreia ziaristilor li s-a pus la dispoziție textul în franțuzește al cuvintului rostit de episcop. „Apropontul” era următorul: să vadă toți cu proprii lor ochi ce bine le zice László al nost'. Să vedem deci și noi cum le zice.

„În România, suntem foarte departe de a ne simți în Europa. În ultimii doi ani nici măcar n-am reușit să înlăturăm ruinele Cortinei de fier. Mai mult chiar, în unele privințe, regimul venit la putere după dictatura lui Ceaușescu a purces la repararea și întărirea sistemului de fortăreață (subl. în original - n.n.) al vechii societăți sau, mai degrabă, regimul din România de după Ceaușescu nu și-a arătat intenția și hotărârea de-a demola aceste ziduri. Vechile structuri care subzistă constituie veritabile ziduri în fața dezvoltării democratice a țării. Totodată, reprezentanții vechiului regim care dețin funcții importante - și a căror demisie necondiționată a fost cerută de Proclamația de la Timișoara din 1990 - sunt tot atâtea obstacole în calea reinnoirii sociale și politice. Însă din punct de vedere uman și moral avem de învins obstacole și mai grele. Dacă în 1989 am avut, pentru a intra în Europa, de dărmat «Zidul tăcerii», în România de astăzi vedem ridicându-se în fața noastră zidurile de nepătruns ale unei moșteniri sociale durabile: al Neîncrederii generale, al Fricii și al Intimidării paralizante, al Minciunii susținute oficial. Cu ajutorul Celui Atotputernic, cu rezervele de forță morală pe care încă le avem, cu ajutorul și încurajarea Europei democratice, vom putea să dărim aceste ziduri». În cuprinsul cuvintului său, László Tőkés se autocitează, introducând un fragment dintr-o scrisoare a sa („care, din păcate, nu și-a pierdut actualitatea” - e de părere episcopul) datînd din august 1989: „Astăzi, ungurii mei din Transilvania, pierzîndu-și orice speranță, părăsesc țara cu miile și se îndreaptă spre Ungaria și spre Occident, alături de mii de români. Și totuși, cu cei care rămîn, din convingere sau din convingere, doresc să facem să se probească toate zidurile care separă pe unguri de români, care separă țara noastră de Europa, care ne separă de frații noștri din Ungaria și de noi înșine unori; doresc să dispară divizarea care otrăvește prezentul Europei și care amenință cu un pericol extrem poporul meu maghiar din România”.

Ziduri, ziduri, ziduri, ziduri... Alina vede episcopul reformat din Oradea. Și în afara unor vorbe bisericesti de circumstanță, nici o rază de lumină politică. Este, desigur, de discutat dacă zidurile acelea, toate sau doar o parte din ele, există de-adevăratelea ori sunt doar în mintea lui László Tőkés. O voi face, poate, cu alt prilej. Acum mult mai important mi se pare să mă refer la hiba de căpetenie a întregii prestații László-tökésiste: antiromânismul ei. În România, după decembrie 1989, la putere au venit forțe politice de orientare conservatoare, favorabile temporizării procesului de modificare a vechilor structuri, de înlocuire a lor cu altele noi: stăpînirea fesenistă. Evident, forțele politice democratice au luat atitudine contra fesenismului, de pe poziția combaterii unei anumite tendințe politice în favoarea unei tendințe mai bune, țelul fiind de a găsi pentru România soluția cea mai favorabilă. László Tőkés a mutat chestiunea din domeniul politicii interne peste graniță, transformînd-o într-o confruntare pe plan internațional, cu scopul de a culpabiliza cit mai tare țara noastră și a o marginaliza pe această cale, alăturîndu-se celor care urmăresc discreditarea României și a românilor în ochii străinătății, atragerea asupra noastră a oprobiului general. În totului-tot, László Tőkés s-a străduit să facă României cit mai mult rău, punîndu-se în chip deliberat în slujba dușmanilor și a detractorilor nu ai unui guvern sau ai altuia, ci ai României și românilor.

Se-nțelege de la sine că pe mine, care m-am străduit tot timpul să insuflu și altora convingerea mea profundă că ungurii sînt, în imensa lor majoritate, oameni de treabă, pricepuți, muncitori, inteligenți, cu care poți să conviețuiești și să concluzi în cele mai bune condiții, acțiuni și atitudini ca acelea ale lui László Tőkés mă întristează. Dar nu mă descurajează deloc. Dimpotrivă.

După cum a rezultat din fragmentele citate, László Tőkés își propune să dărim zidurile leri-honului românesc. Dacă ar fi să luăm de bună viziunea sa și să acceptăm existența acestor ziduri, trebuie să spunem că László Tőkés n-ar avea nici o șansă de reușită. Și aceasta pentru că îi lipsește elementul esențial: trîmbița de argint. Cu o concepție primitivă asupra societății românești, concepție pietrificată la momentul Ceaușescu, incapabil de-a pricepe ce-a dat României revoluția din decembrie 1989 și ce s-a petrecut în țara noastră în ultimii doi ani, episcopul de Oradea nu trece dincolo de limba de lemn și de toaca de lemn. Cu care însă nu se poate dărîma nici un zid.

ION D. GOIA ■

● CUGETAREA SĂPTĂMÎNII.

„Concluziile - scrie Constantin Duică în «Dimineața», după al doilea tur de scrutin - nu pot fi decît simple: în sfîrșit, mult rîvnita de către F.S.N. opoziție s-a constituit și există, confirmată de alegeri. Cei doi termeni ai democrației devin, astfel, funcționali”. Cu alte cuvinte, opoziția în România e rodul politicii înțelepte a F.S.N.-ului. Dar așa a fost ea, opoziția, îndărătnică, n-a ascultat de saicină. Poate ar fi fost mai simplu să fim numărați din doi în doi și numerele fără soț să se cheme opoziție. Iar seful ei să fie un cadru organizatoric de nădejde numit de președinte și verificat de S.R.I. Si adu-lă de Duică. ● CONCLUZIILE SÎNT DIN CE ÎN CE MAI SIMPLE! Ele au fost trase nu de analistul Duică, ci de Garda financiară: unor membri ai conducerii ziarului „Dimineața” li s-au aplicat amenzi: de 45 000 lei și de 75 000 lei. Consilierul prezidențial Al. Mironov a figurat în statele de plată ale cotidianului cu jumătate de normă. E știrea A.M. Press-ului și nu avem nici un motiv să ne îndoim de adevărul ei. Singura chestie neclară: dacă 75 000 lei se cheamă amendă, de la ce sumă în sus trebuie să vorbim de fraudă? ● DEFINIȚIA TERMENULUI „MINORITATE” e dată de ziarul „Libertatea”. Într-un titlu de prima pagină, a doua zi după alegeri se conchide: „Certitudinea turului doi: Primarii din Capitală - aleși minorității”. La „Libertatea”, cînd Octavian Andronic lipsește din țară, minoritatea își face de cap. Poate că titlul corect trebuia să fie: „Candidații F.S.N. - căzuții majorității”. ● CHILOTII LUI CEAUȘESCU. O anchetă de Geo Ciolcan în „Românul” are, în ciuda tonului grav, apăsător de mari răspunderi civice, umorul de situații din Ilf și Petrov. Garderoba împușcărilor de la vila „Nufărul” din Neptun s-a deteriorat după ce, vreme de un an, a stat depozitată conform unor H.C.M.-uri elaborate sub privirea înțeleaptă a secretarului general. Chiloții țovarășului și chiloții țovărășei nu mai pot fi valorificați pe piață, așa cum sugerează autorul că s-ar fi convenit. ● PUȚINI AU FOST, MULȚI AU RĂMAS. E vorba, firește, de ilegalități. „Politica”, săptămînal al fundației „România Mare”, publică file dintr-un registru al luptătorilor pentru victoria definitivă a leninismului în patria noastră. Familia Roman, cu 8 ilegalități, întrece la un scor concludent familia Ceaușescu (numai 3). Tot aici găsim și un Celac. În tot registru, cu puțină perspicacitate, aflăm nu numai lista guvernelor actuale, dar și ale celor viitoare. ● PRIMARUL IDEAL e, conform sondajului de opinie publicat de revista „22”, un bărbat între 30 și 50 de ani, inginer, căsătorit, cu copii. „Antiportretul”, cel al unui candidat cu șanse minime, înfățișează o femeie care nu a împlinit încă 30 de ani, necăsătorită, casnică, de profesie scriitoare sau ziaristă”. După opinia noas-

tră, șanse la fel de mici le-ar avea și o candidată de 13 ani, căsătorită, cu șapte copii, de profesie guru, cu studii la fără frecvență. ● MECIUL VINICIUS - ȘTIREANU. Paul Vinicius în „Zig-Zag” afirmă că tatăl lui Octavian Ștoreanu, directorul de la „Azi” și unul din campioni războiului purtat de cotidianul F.S.N.-ului contra legionarilor de ieri, de azi și de mâine, a fost șef de cuib în comuna Izvorul. Înseamnă că știa el ceva domnul Iliescu, dar nu știa cine și unde. Problema e dacă Octavian Ștoreanu va reuși să dezvăluie ce a fost tatăl lui Vinicius: ilegalist, troțkist sau dac liber. ● OLIMP AND COMP. Un dialog Grid Modorcea - Andrei Serban în „Luceafărul”. G.M. (adine, adine de tot). Însă spectacolul din Piața Universității n-ar putea fi concurat nici de tragicii greci dacă ar reînvia! A.S. (încercînd să fie și mai adine). Greșii. Piața lui Socrate e, mai universal golănească și mai eficientă. ● PREȘEDINTE SAU INFRACTOR? Acesta e titlul cu care periodicul „Nemurito-

O RAITĂ PRIN JUNGLA GUTENBERG

rii” își încheie primul număr demascînd isprăvile lui Ștefan Cucu, fost, pînă nu de mult, președinte al Ligii veteranilor de război. Poate ar trebui să ne reamintim cugetarea unui președinte de C.A.P. după ce a fost împușcat Kennedy: „Asta-i soarta noastră, a președinților!”. ● TOTUL DESPRE PROFIT în săptămînalul „Profilul românesc”. Legea profitului e exemplificată cu maxima economistului Grigore Vavilinski: „Dacă tei nouă femei gravide și le pul într-o singură cameră, copilul nu se va naște într-o lună”. Miezioane ouvințe, numai că le zice un rus. Iar dacă rușii știu atîtea despre gheșeft, ciubuc și ciștig, de ce dracu' merg ei numai în pierdere? Părerea mea e că, deși povestea cu cele nouă gravide nu promite mare lucru, merită totuși încercat. ● INVESTITORUL FERICIT. Se cheamă Nicolaus Peitler, e neamț și a băgat 500 000 mărci într-o afacere la noi. Din interviul publicat de „Economistul” rezultă că fericirea domnului Peitler i se trage de la faptul că a fost verificat de organele noastre dacă nu cumva e escroc și s-a vădit că nu e. Să-l urăm investitorului să fie fericit și la bilanțul afacerii. Ca să nu mai vorbim de faptul că am dori să vedem și un român fericit, ca urmare a înfînării cu un investitor străin. ● URECHILE DOMNULUI MĂGUREANU. Afacere Watergate în sectorul 1 al Capitalei! Candidatul F.S.N., Purnichescu, asculta - vezi și reportajul din „România liberă” - dezbatările din Comisia electorală pe obicei yankeu. Mare yankeu, Purnichescu! Gilda Lazăr crede că ar fi vorba de o uneltire a lui Virgil Măgureanu. Eu cred că noi noștri stăpîni nu trebuia să fie învățați să se poarte precum cei vechi, de vreme ce ei sînt chiar cei vechi. ● GESTIONAREA DEZECHILIBRELOR. Un foarte temeinic interviu cu domnul Theodor Stolojan în „România liberă” intitulat „Dezechilibrele nu pot fi gestionate”. Cîteva fraze nelinistesc - dacă mai e încă loc de neliniște în viața noastră: „Am reușit să salvăm încă 1 milion de hectare de înșămîntări după dezbateri de aproape o lună, cînd am fost efectiv

la un pas de a desființa guvernul... Există miniștri care nu sesizează ce înseamnă a lăsa pamîntul necultivat, jucîndu-se cu prezența lor în guvern”. Ca să vezi cum se joacă la noi miniștrii! ● UN ZIAK DAȘIEPI. Se numește „Istura”, e ai oamenilor de afaceri și e citit de oameni care înțeleg mersul vremii. Un sondaj privind necesitatea înființării bursei în România a demonstrat, la un număr neașteptat de mare de răspunsuri, că întreprinzătorul, ca și omul doar preocupat de starea atacurilor, are idee de legile economiei de piață. Se pare că în multe privințe legile acestea sînt cunoscute și înțelese mai bine de cei care le așteaptă decît de cei care le elaborează. România e prin tradiție țară „formelor fără fond”. Punem bazele unei noi tradiții: fondul fără forme. ● DEVASTAREA LUI NOVĂCEANU. „Tineretul liber” relatează despre un furt săvîrșit în apartamentul de la Madrid al ambasadorului Marie Novăceanu (cel dat afară din slujbă de redacția „Adevărul”-ui). Nu a fost furat și ambasadorul, amănunt care ar fi schimbat radical fondul problemei. Poliția spaniolă e de părere că hoții sînt și ei tot oameni ai Ambasadei. Vezi, Marie, dacă te duci între profesioniști! Întrebarea care se pune e însă alta: ce ar fi avut de furat niște hoți din apartamentul unui ambasador român sărac? ● ROCKER CAUTĂ ROCKE-RIȚĂ. În „Pop, Rock and show” un fan înrăit al trupei Monowar caută o fană înrăită a aceleiași trupe. Rockeri din toată lumea, uniți-vă! ● INVERS IN NICI UN CAZ! Poetul israelian Shaul Carmel declară, în „Adevărul literar și artistic”, că „Revoluția română a fost și revoluția Israelului”. Afirmatia e măgulitoare, dar cunoscînd situația politică din zonă parcă am ezita să afirmăm, fie și din poli-tețe numai, că revoluția de prin părțile acelea va fi și revoluția română. E bine să aibă fiecare revoluția lui, altfel iese o harababură așa de mare că n-o mai descurcă decît un război. ● ÎN CURTEA LUI URMUZ. Cu excepția revistei clujene „Apostrof”, care are pînă acum un beneficiu de un milion de lei, toate revistele literare și de cultură merg în pierdere. Totuși - conform declarațiilor din „Contemporanul” ale redactorului șef Marta Petreu, „nu ne vrea nimeni. Nu ne vrea Uniunea Scriitorilor, nu ne dorește Ministerul Culturii. O subordonare de acest fel ne-ar feri de riscul provincializării forțate. De pildă, prefectura din Craiova a cerut revistei „Ramuri” să reflecte cultura din județ”. Cultură județeană - nobil concept. El e în-trecut doar de un altul și mai nobil: „cultură locală” pe care l-am descoperit, nu de mult, într-o publicație a poliției din Brăila. ● RĂSPUNS ACAD-EMIC. La Posta redacției din „Academia Cașavenen” răspunsul lui Ioan T. Morar la o ofertă a societății Sitra S.A.: „Am reținut, din pliantul dvs. strecurat în căsuța noastră poștală, că puteți executa «orice alte servicii» pe bază de comandă la tarife convenabile. Am avea noi de executat cu mîna dumneavoastră cite ceva, dar ne este teamă că ne prind. Și, în plus, nu iese niciodată singur”. La care aș completa: și noi vrem! Cit despre tarife, sînt ele convenabile, totuși cam cit? Cînd n-ai o rețea de magazine mai amîni plăcerile.

TUDOR OCTAVIAN ■

IMPORTANT. Rugăm redacțiile care vor să beneficieze de publicitate gratuită prin intermediul acestei rubrici, înbînzînd în chip decent utilul, înjurătura colegială și plăcutul, să ne expedieze prin poștă, curier sau serviciile lor secrete publicațiile pe care le editează. Dacă nu, nu.

În timpul conferinței de presă a U.D.M.R., domnii Demény Lajos și Csapó I. József

CRONICA DE TREI MINUTE

● Figură falsă în jiltul Brăneilor, dl. Radu Câmpeanu face gafa săptămânii, împins de lăcomie politică: deși colegii din Convenția Democratică îl așteptau în după-amiaza zilei de miercuri, cu șampania pregătită, pentru a-și sărbători împreună victoria, dl. Radu C. face pe cont propriu o mobilizare a celor aleși, lăsându-i pe liderii Convenției cu ochii în soare. Gestul a fost atât de urit încât nici Televiziunea n-a îndrăznit să pomenească despre el. Și totuși lumea trebuie să știe. Oricum, Convenția va exista cu sau fără dl. Radu C. — dar cu P.N.L. — liderul liberal care vorbește atât de frumos (care minte atât de frumos) aflându-se pe tobogan în propriul partid. ● De altfel, un indiciu în acest sens este și realezarea sa cu mare greutate în biroul permanent al Senatului, operațiune desfășurată recent și în care locul domnului Parizianu Radu era să fie luat, prin vot, firește, de necunoscutul senator Căluțianu de la Galați. Greu la deal! ● Presiuni interne și externe pentru păstrarea Convenției Democratice. Sufletul ei este dl. Corneliu Coposu, aflat în aceste zile în Elveția unde se bucură de un respect deosebit, din partea presei în primul rând. ● Pe acest fond, dl. Lucian Cornescu, om de afaceri, nepotul lui Brunea-Fox și șef al unui partid nostalgic — P.S.D.T. — acuză P.N.T.C. D-ul că a primit 2 milioane de dolari de la italieni — frații noștri de gintă. P.N.T.C.D.-ul reacționează și-l denunță penal pe dl. Cornescu. Astfel disputa-i gata. Politicale cu i-

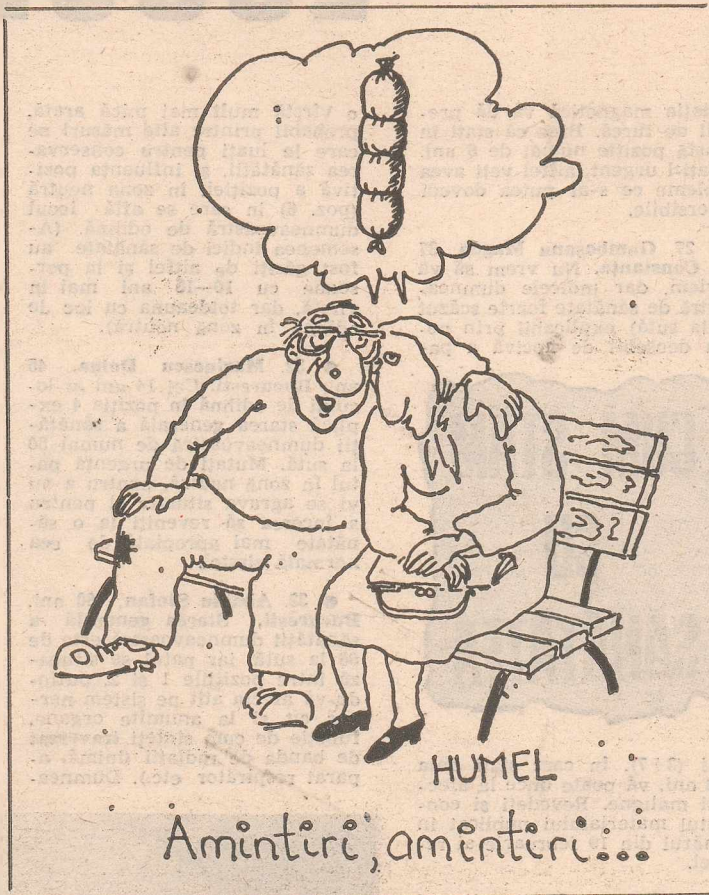
luzil, ca pretutindenea. Slabă nădejde ca nepotul lui Brunea-Fox să cotizeze la țărăniști. ● Dl. Gheorghe Dincă, secretar de stat în Ministerul Afacerilor Externe român, afirmă despre spusele ministrului apărării ungar Lajos Für că nu e vorba decât despre „gloante oarbe”. Să dea Dumnezeu! ● Într-un timp dl. L. Für s-a îmbolnăvit și n-a putut face deplasarea la București pentru a cimenta prietenia cu tovarășii de arme români. „Cărul deschis” să-l fi pedepsit pe tulburătorul de ape? ● Gorbaciiov nu se ajunge cu pensia. La cei 61 de ani ai săi i se urează la mulți ani din toate punctele cardinale, mai puțin din propria sa patrie unde nevastă-sa Raisa are 340 ruble pensie pe lună, bani cu care la Moscova se poate cu greu cumpăra un kilogram de smântână. ● Rupere de nori la casele de schimb valutare. Guvernul și guvernatorul Băncii Naționale vor să-și bage din nou miinile în buzunarele cetățenilor. Atât de grosolane sînt măsurile încît nici odiosul n-ar fi îndrăznit. Ghiciti cine a tocat cei peste 4 miliarde de dolari mosteniți de la împuscat (unii vorbesc de șapte miliarde)? ● Petre Roman se clarifică în scaunul F.S.N.-ului. Va spune don Pedro la Convenția F.S.N.-ului, care va avea loc în această lună, Adios muchachos? Cucuveaua zice că da! ● Aflăm că dl. Miron Cosma, băiat iute la minie, a fost propus șef de colonie muncitorească în Africa de Sud. Ce mai asalturi asupra Pretoriei ar organiza viforosul Lider, ce mai bantustane

ar crea el! Unii spun că ar fi o legătură între domnișii Mihai Miron Biji de la guvern, Miron Mitrea de la misterioasa „Frăție” și Miron Cosma de la Petroșani, via Johannesburg-Capetown. Așa-i cînd „In grădina lui Ion / toate păsările dorm / Una strigă pe un pai: / Hai Mihai, Mihai, Mihai!” ● Toți ne cer bani, chiar și bogății de la Corporația Financiară Internațională și cei de la Fondul Monetar Internațional. E cît se poate de limpede că zvonul cu 250 lei dolarul la oficial nu e chiar zvon ci un fixing „sugerat” de F.M.I. Dintr-o simplă manevră de contabilicească F.M.I. ne mai lefținește cu 20 la sută ● In-

trebat dacă-și va indexa cerearea privind salariul minim pe economie — de 24 mij lei lunar — ținînd cont că au trecut mai bine de două luni de la avansarea ei către domnul prim-ministru finanțist Theodor Stolojan, dl. Constantin Cojocaru ezită să răspundă. ● U-luitor — vecinii noștri în clădirea amărăștenilor din Europa, albanezii, vin la București să ia pilde de cum se face justiție. Nouă ar trebui să ne crape obrazul de rușine: după mai bine de doi ani nu știm cine a masacrat peste o mie de oameni, iar cei prinși i-au trecut justiției române printre degete. ● Biserica Ortodoxă Română anunță o an-

chetă în România, făcută de Consiliul Mondial al Bisericii privind persecutarea ortodocșilor de către unitii cu Roma (foști ortodocși). Prea-Fericitul Teotist tace și așteaptă. Ce? ● E posibilă o unire a sindicatelor de pe cele două maluri ale Prutului. Consiliul Național Consultativ își deschide reprezentanță la Chișinău. Dacă altfel nu se poate... ● Primarul P.S.M.-ului de la Galați, dl. Eugen Durbacă, se află la ananghie. Omul are niște probleme pe rol și e foarte posibil să fie suspendat din funcție. Așa are Tiraspolul toate șansele de a rămîne singurul oraș din Europa de Est care a ales de bună voie comunismul. ● Dl. George Bush o duce greu în campania electorală, atacat fiind de răul de Buchanan. Am mai văzut noi dintr-astea. În orice caz avem ce învăța. Observatorii din partea Institutului Național Republican, care au urmărit cu atîta gomă alegerile noastre locale, ar fi trebuit să ne avizeze pe noi, repetenții la geografie, că Balcanii și Carpatul se întind pînă hăt-codea în Munții Stîncosi. Pe lingă ce i se întîmplă învingătorului lui Saddam, Iliescu, Ratiu și Câmpeanu, cu tot natu' și tot neamu', sînt niște dulci copii. ● Saddam dă cu tifla Consiliului de Securitate, organism manevrat de americani, spunînd că el nu ascultă de această instanță deoarece vrea să nu-l supere pe Dumnezeu, zîlnic Păunul de la Bagdad fiind în contact direct cu mai-marele Firii. ● Răniții în Revoluție se pregătesc pentru o nouă grevă a foamei. Cui îi pasă? ● Poliția face o rază într-una din zile și adună copii vagabonzi ai Bucureștilor. Nimeni nu vrea să-l găzduiască, dar vede întreg spectacolul sensibilul domn Alois Mock, ministru de externe la Viena care, fire simțitoare, dă semnalul de zidire a unor așezămînte pentru Gavroche-ii din Capitala României. Asta și vroiam, herr Mock! ● Scad pînă și salariile minerilor. Păzea că vin!

EUGEN MIHAESCU

Sănătatea sosește din cosmos

Totul despre bio-energoterapia inginerului dr. Constantin Cojocaru. Pentru in-
tiia oară, inventatorul cunoscutei metode de tratament se destăinuie. Cititorii își pot construi singuri un captator de energie cosmică, asigurîndu-și tratamentul la domiciliu. Despre toate acestea în:

SUPLIMENTUL REVISTEI

Flacăra

Patru pagini bogat ilustrate. Citiți-le cu atenție. S-ar putea să aveți revelația unui nou drum în viața dumneavoastră.

Cum au devenit

minerii din Maramureș francofoni

Datele scandalosului protocol româno-francez: în schimbul unor studii de specialitate asupra rentabilizării minelor de neferoase și a resurselor (fapt de neadmis în condițiile în care multe dintre neferoase au deja rol strategic!), partea română urma să dea francezilor bunuri în valoare de peste 16 milioane de franci francezi. Și nu oricum, ci în minereuri concentrate al căror preț era sub cel al pieței! Bomba explodează însă abia în ianuarie 1992, în urma unui reportaj al Televiziunii Române. Deci după patru luni de la încheierea protocolului. De ce atât de târziu? Pentru că, afirmă surse din domeniu, problema vinzării concentratelor merge pînă foarte, foarte sus. Cît de sus? Pînă la conducerea guvernului Petre Roman. Adică pînă la dl. Petre Roman, cel care a cumpărat și vestitele „Airbus”-uri.

Constituirea unei comisii de

cercetare a demarat greu, abia acum anchetatorii aflîndu-se la fata locului. Deși au fost înștiințați, de federația sindicatelor miniere, atît președintele Ion Iliescu și primul-ministru Theodor Stolojan, cît și noul ministru al Industriei care nu e fesenist, ci liberal. Cel puțin așa se spune.

Dl. Eugen Tămăș, președintele Federației sindicatelor miniere (135 mil. de sindicaliști, deci de circa trei ori mai mulți decît cei ai lui Miron Cosma), relatează: „Semnatarii români spun că nu e vorba de un contract, ci doar de un protocol, dar există documente care atestă că s-a dorit continuarea acestui protocol și intrarea în plin a contractului. Motivația că e vorba doar de un protocol nu stă în picioare. Concentratele de nemetale trebuiau să fie livrate de toate cele trei filiale din domeniul minereurilor care fi-
nțează în țara noastră — Regia

plumbului și zincului Baia Mare, Regia autonomă a cuprului, Regia nemetaliferelor Cluj. E vorba de întreaga lor producție, timp de un trimestru (!). Întrebați dacă ei, liderii sindicali, au știut de semnarea unui protocol în asemenea condiții, dl. Tămăș răspunde afirmativ, adăugînd însă că sindicatele au cunoscut doar faptul că se va semna o colaborare cu francezii, fără a ști ceva despre condiții. Abia, tirziu, prin noiembrie, au aflat sindicatele adevărata stare de lucruri, intervenind pentru ultima oară în momentul cînd s-au făcut restructurări în Ministerul Industriei. În acel moment lucrurile luaseră o întorsătură cu totul ciudată, dar în obiceiurile casei. Subsecretarul de stat Nicolae Dicu, cel care semnalase existența protocolului cu pricina, fusese eliberat din funcție, în timp ce principalul autor al tranzacției, Constantin Soare, rămînea pe mai departe

în minister, pe funcție de director adjunct. Patronii săi îi piteau, prin urmare. Întrebat asupra existenței unui comision în această afacere, dl. Eugen Tămăș este de părere că în toate afacerile de acest gen se acordă și un comision. Cine urma să ia comisionul? Întrebare la care răspuns, sîntem siguri, nu va fi aflat la Baia Mare. Și, după cum se pare, nici la București. Anchetă bate pasul pe loc, vor veni alegerile generale, va fi un nou guvern și totul se va petrece ca în tragica poveste a zilelor de 18-22 decembrie 1989. Adică minerii au hotărît să dea concentratele francezilor de po-mană. Asta pentru că ei, minerii, sînt francofoni get-beget, cît și pentru faptul că dl. F. Mitterrand i-a făcut o vizită domnului Ion Iliescu, iar dl. Petre Roman, scalt la Toulouse, vorbește frîntuște ca pe apă...

EUGEN MIHAESCU

SENZATIONAL

Dusman invizibil vă amenință sănătatea. Profesorul dr. ing. Dan Alexandru vă ajută să-l descoperiți și să-l neutralizați. Completați și expediați pe adresa redacției talonul din josul paginii.

Pe înțelesul și în sprijinul

dumneavoastră (III)

ECOSINERGETICA

● 20. Munteanu Luiza, 38 ani, București. Starea generală a sănătății 66 la sută iar patul este în poziția 5. Stați de 13 ani în această poziție și probabil aveți deja probleme în partea inferioară a bazinului și la membrele inferioare (varice, tulburări de mers etc.).

● 21. Popian Gelu, 38 ani, Timișoara. Sănătatea dumneavoastră foarte bună (81 la sută) este explicată de poziția patului, în zonă neutră (poziția 6). Încercați să nu faceți amenajări în casă care să implice schimbarea amplasamentului locului de odihnă. Ar fi păcat.

● 22. Mihuț Adela, 29 ani, București. Indicele de sănătate 75 la sută, iar poziția patului 2+7. Bine că stați numai de 2 ani în această poziție, foarte nocivă (datorită efectelor sinergice pe care le induce radiația magnetică). Dacă nu faceți urgent operații de mutare a lui în zonă neutră, veți avea în curând probleme grele, nu numai la inimă.

● 23. Cumpănașu Florian, 16 ani, București. Indicele de sănătate al dumneavoastră (86 la sută), bun încă, poate fi în continuare îmbunătățit sau se poate înrăutăți. Depinde de atenția pe care o veți acorda problemei poziției patului, care corespunde în prezent cazului 3. Bine că această poziție are numai 2 ani... vechime.

● 24. Ciolacu Melania, 19 ani, Râmnicu-Vilcea. Indicele de sănătate (92 la sută) reflectă o situație normală pentru vîrsta dumneavoastră. Patul se situează în poziția 1, adică aveți probleme dimineața la trezirea din somn (amețeli, dureri de cap, stări de oboseală). Încercați, dacă se poate, să-l trageți cu circa 50 cm. în direcția picioarelor. Există și soluția să dormiți cu capul la extrema cealaltă a patului; veți constata însă că în timpul nopții vă veți trezi adesea cu genunchii strînși către bărbie. Ce să-l facem. Adesea picioarele sînt mai... inteligente decît capul.

● 25. Tudor Vasilița, 35 ani, Iași. Indicele general al sănătății dumneavoastră este de 76 la sută. Ar fi și mai bun (ceea ce la vîrsta aceasta ar fi chiar de dorit) dacă n-ați dormi în poziția 5. Luați măsuri.

● 26. Zamfirescu Georgeta, 47 ani, Bacău. Indicele dumneavoastră de sănătate este de 67 la sută iar poziția patului 2+7.

Radiația magnetică vă dă probabil de furcă. Bine că stați în această poziție numai de 6 ani. Mutați-l urgent, altfel veți avea probleme ce s-ar putea dovedi ireversibile.

● 27. Gomboșanu Magda, 37 ani, Constanța. Nu vrem să vă speriem, dar indicele dumneavoastră de sănătate foarte scăzut (53 la sută) explicabil prin poziția deosebit de nocivă a pa-

tului (3+7), în care stați deja de 8 ani, vă poate duce la afecțiuni maligne. Revedeți și conținutul materialului publicat în numărul din 19 februarie al revistei.

● 28. Popescu Carmenelia, 41 ani, București. Indicele de sănătate 60 la sută, poziția patului 3. Explicabil. Posibile probleme cu inima și cu alte organe din cavitatea toracică și abdominală. Luați măsuri în consecință.

● 29. Piperiu Lidia, 42 ani, București. Indicele sănătății dumneavoastră, de 83 la sută, se acordă perfect cu poziția locului de odihnă, în zonă neutră (poz. 6). Încercați să nu vă plictisiți de acest aranjament interior, pe care-l aveți (cel puțin în ceea ce privește poziția patului) deja de 7 ani.

● 30. Lăzăroiu Maria, 44 ani, Pitești. Indicele de sănătate 74 la sută, poziția patului 4. Dormiți, după cum declarați, de numai 4 luni în această poziție. Nu este semnificativă nici o relație între cei doi parametri, tocmai datorită duratei scurte de odihnă în poziția actuală. Oricum, soluția de aranjament în cameră nu este fericită. Căutați o altă soluție.

● 31. Georgescu Elena, 54 ani, București. Excelent! 84 la sută la vîrsta dumneavoastră, mai bună decît a multora situați la

o vîrstă mult mai mică arată, probabil printre alte măsuri pe care le luați pentru conservarea sănătății, și influența pozitivă a poziției, în zonă neutră (poz. 6) în care se află locul dumneavoastră de odihnă. (Asemenea indici de sănătate au fost găsiți de altfel și la persoane cu 10-15 ani mai în vîrstă, dar totdeauna cu loc de odihnă în zonă neutră).

● 32. Marinescu Doina, 45 ani, București. Cei 14 ani ai locului de odihnă în poziția 4 explică starea generală a sănătății dumneavoastră de numai 50 la sută. Mutați de urgență patul în zonă neutră, pentru a nu vi se agrava situația și pentru a încerca să reveniți la o sănătate mai apropiată de cea normală vîrstel.

● 33. Abagiu Ștefan, 60 ani, București. Starea generală a sănătății dumneavoastră este de 66 la sută, iar patul se situează între pozițiile 1 și 2, putîndu-vă afecta atît pe sistemul nervos cît și la anumite organe, funcție de cum sinteti traversat de banda de radiații (inimă, aparat respirator etc.). Dumnea-

voastră știți cel mai bine. Rețineți deci că nu numai nodurile geopatogene (de neutralizarea cărora vă interesați) sînt nocive. În ceea ce privește mijloacele de localizare a zonelor de radiații, vă sugerăm să participați la demonstrațiile practice ce le vom face în cadrul conferințelor pe această temă și care vor fi comunicate din timp în cadrul rubricii.

● 34. Oțelea Salomeia, 49 ani, Focșani. Dormiți de 19 ani într-un pat situat în poziția 3 și aveți 53 la sută indicele de sănătate. Rîscați contractarea unor afecțiuni maligne sau/si probleme de altă natură în zona toracică — abdominală. Vă sfătuim să vă schimbați de urgență locul de odihnă.

● 35. Corbeanu Elena, 37 ani, Zimnicea. Indicele de sănătate (73 la sută), încă acceptabil se poate înrăutăți în timp, intrucît locul dumneavoastră de odihnă este în poziția 2+7, banda magnetică (poz. 7) fiind aici cea mai periculoasă. Trei ani este prea de ajuns în această poziție.

● 36. Belu Maria, 48 ani, Valea Calului — Argeș. Indicele dumneavoastră de sănătate este foarte scăzut (48 la sută) iar poziția locului de odihnă foarte nocivă (4+7). Mai sînt și alte cauze care au intervenit în starea sănătății, intrucît, după cum declarați, în această poziție dormiți relativ de curînd. Oricum, patul trebuie mutat.

● 37. Cornelia G., 62 ani, Brașov. Probabil n-ați înțeles că răspunsurile se publică în cadrul rubricii și nu se trimit prin poștă. V-am scris numele cu inițială în ideea că dorința de anonim a fost cauza solicitării în acest sens și vă rămînem datori un timbru. Indicele dumneavoastră de sănătate este de 52 la sută iar patul este amplasat undeva între pozițiile 2 și 3.

● 38. Rotaru Lucreția, 57 ani, Birlad. Indicele dumneavoastră de sănătate este de 58 la sută iar patul este în poziția 4, putîndu-vă afecta funcțiunile unor organe din cavitatea toracică. Bine că stați numai de doi ani în această poziție. Mutați-vă locul de odihnă.

● 39. Stavăr Edith, 60 ani, Baia Mare. Starea generală a sănătății 64 la sută iar patul este situat în poziția 5, cu probleme posibile la organe situate în partea inferioară a bazinului și la sistemul locomotor.

● 40. Stavăr Gheorghe, 71 ani, Baia Mare. Nu are atîtă importanță poziția patului în raport cu punctele cardinale. Important este ca el să nu fie traversat de radiații. Poziția patului (în cazul de față, 5) și indicele de sănătate (al dumneavoastră este de 54 la sută) sînt cele corespunzătoare momentului în care se face analiza și nu momentul în care ați completat formularul. Probabil că e vorba de patul din Baia Mare și nu de cel din Moldova, unde spuneți că stați 6 luni pe an.

Averman stabilește următoarele cazuri tipice de boli: oboseala la trezirea din somn, dezechilibrări, irascibilitate sporită (poz. 1); amețeli, tulburări psihice, ale auzului, dureri de cap (poz. 1 și 2); tulburări ale văzului, astenie, boala lui Basedow (poz. 2); infarct (poz. 2 și 3); afecțiuni maligne (îmbolnăviri lente) la gît (poz. 3); la plămîni, stomac, vezica biliară (poz. 3 și 4); îmbolnăviri la rinichi, arterită, afecțiuni ale vezicii urinare (poz. 3); la pancreas (poz. 4); îmbolnăviri ale sistemului motor al membrilor inferioare (genunchi, tălpi), ale vaselor, modificări patologice și umflarea acestora, afecțiuni ale picioarelor și paralizii lor (poz. 5). În cazul poziției 6, patul se află în zonă neutră.

Dusmanul sosește din interiorul pămîntului

Vă sculați dimineața cu senzație de oboseală, dureri de cap, amețeli? Vă treziți cu nasul infundat? Acuzați dureri la coloana vertebrală sau în organe din cavitatea abdominală? Simțiți senzații de sufocare? Aveți contractii (crice) în timpul nopții? Aveți picioarele umflate? și varice rebele? Aveți greutate în menținerea echilibrului, tulburări de mers? Asemenea afecțiuni sau altele mult mai grave pot deveni cronice și conduc la situații ireversibile.

Factorul nociv care poate provoca asemenea stări sosește din interiorul pămîntului. Ele pot fi datorate fie unor mișcări de apă undeva în adîncime, fie ca efect al proceselor termice din interiorul pămîntului.

Cu 30 de ani în urmă a fost descoperită existența unor radiații de natură radioactivă care străbat scoarța pămîntului și se aliniază sub forma unor pereți verticali de circa 20 cm grosime și care se repetă din 2-3 metri. Acești pereți invizibili apar ca o rețea (Rețeaua geobiologică a Terrei, prescurtat RGB). În numărul 7 (19 februarie) profesorul universitar dr. Dan Alexandru le-a descris pe larg. El ne oferă în continuare posibilitatea de a ne cunoaște zonele neutre sau nocive din interiorul apartamentului sau al locului de muncă. Amplasarea patului, a fotoliilor peste o zonă de încrucișare a nodurilor geopatogene (punctele de încrucișare a radiațiilor) poate conduce în timp la apariția unor maladii deosebit de grave.

Prof. univ. dr. ing.
DAN ALEXANDRU

ECOSINERGETICA IN SPRIJINUL SĂNĂTĂȚII DUMNEAVOASTRĂ

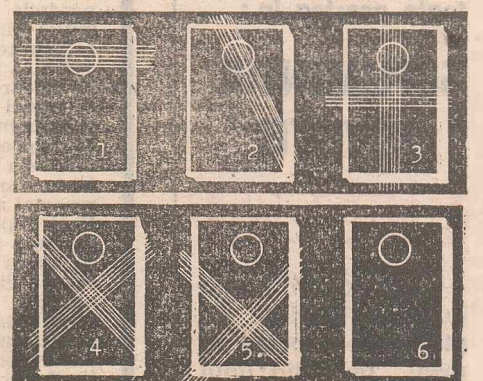
TALON DE PARTICIPARE

Numele și prenumele (cu majuscule)
Data nașterii Sexul
De cit timp (ani) patul în care dormiți se află în același loc
Semnătura sau amprentă

Talonul se va trimite prin poștă pe adresa redacției, cu mențiunea: „Pentru rubrica ECOSINERGETICA”.

Important: nu trimiteți talonul completat la mașină; talonul trebuie scris în mod obligatoriu de către persoana în cauză.

Talonul se completează strict de către persoana interesată. Rugăm, scrieți numele și prenumele cu majuscule. În cazul în care persoana, din diferite motive, nu poate completa singură talonul, toate datele se vor bate la mașina de scris, iar în loc de semnătură se va aplica amprenta degetului mare (drept, pentru bărbați, și stîng, pentru femei), prin înnuierea prealabilă într-o tușieră sau prin ungerea acestuia cu cerneală.

DOI MEDICI ÎN DIALOG PRIN MIJLOCIREA „FLĂCĂRII“

Stimate domnule doctor Elthes,

Vă cunosc din perioada cind vă luptați cu greutățile, cu ignoranța și invidia colegilor de breasă ca să răzbateți pentru a vă brevetate medicamentele salutare în tratarea unor boli hepatice. În acea vreme, eu conduceam la Brăila un cabinet experimental al Ministerului Sănătății, destinat bolilor incurabile de piele și colagenozelor și mă luptam să brevetez cel mai eficient medicament ulceros „Gelul antiulceros T.A.“. În acea perioadă, revista „Flacăra“ ne-a făcut destulă popularizare pentru ca invențiile noastre să

izbîndească, fiind și eu, ca și dumneavoastră, foarte cunoscut în România și peste hotare.

Din păcate, medicamentele noastre — „Elcohep“ și ceaiurile, ca și medicamentul meu antiulceros — deși au fost brevetate și sînt cunoscute pentru eficacitatea lor — nu se găsesc în farmacii, iar bolnavii nu au de unde să le cumpere. Preocupările mele științifice au deslășuit tangența cu bolile de ficat și în puținele cazuri cînd mi-a parvenit „Elcohep“, am fost mulțumit de rezultatele și eficacitatea lui. Este prea puțin însă!

Medicamentul dvs. nu se găsește, ca să nu mai vorbim de combinația ceaiurilor pe care le administrați. Vă scriu în speranța unei colaborări fructuoase. Vă propun deschiderea, la Oradea, la Băile Felix, sau la Beiuș, a unui centru medical privat „Elcohep S.R.L.“ — Elthes-Torjescu — pentru boli incurabile de piele și colagenoză, ca și pentru bolile hepatice, colaborare posibilă, avînd în vedere că în luna februarie se va constitui în România „Fundatia Alexandru Torjescu“, fundație mondială de care își pot lega speranțele mulți bolnavi ce au nevoie de medicamentele noastre.

Vă rog să răspundeți acestei propuneri prin intermediul revistei „Flacăra“.

Cu deosebită considerație,

Alexandru Torjescu

Stimate domnule dr. Torjescu,

În știință, colaborarea nu poate fi decît binevenită. După cum știți, eu mă ocup cu tratamentul bolilor hepatice și biliare, folosind preparatul „Elcohep“. Dumneavoastră ați abordat, între altele, tratamentul bolnavilor de SIDA, preocupare remarcabilă, mai ales dacă ea se recomandă și prin unele rezultate. Medicii și farmaciștii sînt datorii să vă ajute, dacă acest lucru este posibil. Bolile cronice grave determină adeseori și leziuni hepatice, deci sprijinul meu ar putea veni pe această bază. Problema colaborării sau a înființării unei societăți mixte stă însă sub semnul unor întrebări legitime. Eu nu cunosc în nici un fel rezultatele dumneavoastră, apreciind în același timp că cele mai mici semne favorabile trebuie să fie luate în considerație. De aceea, am nevoie de o documentare cît mai completă și posibilitatea de a examina 4-5 bolnavi de SIDA, aflați în prezent în tratamentul dumneavoastră. Sper că veți înțelege

aceste „pretenții“, deoarece miza este mult prea mare.

Cu deosebit respect,

Ladislau Elthes

Din secretele artelor marțiale

Artele marțiale cîștigă teren. Pe străzi sau în parcuri vezi copii care imită onomatopoeic și prin gesturi tehnica lui Bruce-Lee vizionată la video. Va fi omul viitorului imbatabil și aproape de noțiunea super? În orice caz, dorința de perfecționare nu l-a părăsit.

Profesorul de arte marțiale Dan Rîzescu nu este neapărat un „stăpîn“ în sensul spiritual al termenului. Mai degrabă modest umanist care încearcă cu răbdare să indice elevilor săi drumul progresului. La antrenamentele inițiate de Domnia sa, sînt primiți cei care vin cu gânduri bune. Predomină tinerii recomandați de chiar părinții lor, de cunoștințe comune sau persoane de încredere.

— De ce această denumire de arte marțiale, domnule Rîzescu? De ce nu sporturi marțiale?

— Denumirea s-a dat în urma concluziei la care s-a ajuns după mai multe dezbateri. Nu este vorba de sport. În sport, la categorii egale (box, lupte) cîștigă cel mai bine pregătit. În artele marțiale categoriile de greutate (masă) nu există. Nivelul, rezultatele la care ajung unii depășesc orice record sportiv, chiar orice închipuire. Prin forță nu se pot sparge cărămizi; prin artă, da. Pregătirea psihică la care ajung cei avansați este artă.

Asist la antrenament. Dacă cineva se prezintă aici cu deprimări urite (înjură sau bea), profesorul încearcă să îl îndepărteze, să-l cizeleze și să scoată la suprafață ce e bun în el. Elevii se selectează singuri pe parcurs. El contribuie unul la educarea celui alt și la crearea unei atmosfere propice prin exemplul personal, maniera de lucru, competența. Aici respectul este un zeu căruiu i se închină toți. Fiecare este respectat pentru ce știe să facă. Chiar și un bătaș de stradă sau un bețiv se consideră că trebuie respectați pentru ceea ce știu. Astfel de elemente comit greșala de a nu avea răbdare și se grăbesc să învețe totul rapid. În general însă, vagabonzii sînt excepții rare. Cel mai des vin oameni interiorizați, complexați dintr-un motiv sau altul, care

vor să depășească neplăcerile acestor stări. Ei sînt structural adevărați viitori luptători care nu se resemnează în fața vieții. Meritul le este mai mare decît al celor înzestrați nativ. Aici se și ascunde miracolul artelor marțiale. Practica lor nu înseamnă să ajungi superman într-un an. Dacă în trecut din o sută de trecători te băteau 99, după 5—10 ani nu te vor mai bate decît 50 și aceasta înseamnă mare lucru.

Antrenamentul de karate începe cu salutul Rei — practică obișnuită cînd se intră în DOJO (sală de antrenament). Este un salut al sălii vizînd pe toți cei care au lucrat aici: „salut pe cine a transpirat și muncit aici, pe strămoșii mei antrenorii“. După salut urmează MOKSO — meditația — elevul fiind pus să stea într-o poziție specifică și în gînd să-și răspundă de ce practică artele marțiale, să se relaxeze, să împiedice vagabondajul minții, să-și suprimă gîndurile nefolositoare. Începe transformarea indivizilor complexați sau leneși în oameni de acțiune. Ei se deprind cu transpirația și efortul. Etapa următoare, încălzirea tuturor segmentelor corpului (mușchi, încheieturi) se realizează prin exerciții ușoare de gimnastică: flexiuni, genuflexiuni, flotări, rotirea membrelor sau a capului, încălzirea pumnilor, sărituri etc. Aceste mișcări nu sînt neapărat proprii karate-ului; este o simplă gimnastică pregătitoare, utilizată în flecare sport pentru a evita întinderile musculare. Se trece la tehnica propriu-zisă de apărare și eschivă. Progresul real în tehnici de apărare nu se poate realiza decît dacă sînt posedate cel puțin la un nivel egal sensul și tehnica atacului. Mișcările sînt rapide, uneori fulgerătoare. Forțele de atac sînt înfruntate cu cele de eschivă. Eschivele realizează contacte mai lejere conducînd brațul sau piciorul adversarului într-o direcție, cel

care eschivează punîndu-se la adăpost prin îndreptarea spre altă direcție. Elevii constată că membrele au căpătat o anumită îndemnare care se poate extinde de la arte marțiale la alte domenii artistice sau strict funcționale. Se deprinde capacitatea de a face efort, inexistență pînă atunci la copii sau adolescenți. Educația voinței, canalizarea ei spre direcția voită și, lucru mai important, munca cu psihicul, tonifierea sa sînt alte obișnuințe benefice. Sînt predat treptat noțiuni de apărare și atac alternînd tehnicile de brațe cu cele de picioare. Implicit se trece prin faze de întărire a corpului, de dobîndire a condiției fizice și în paralel a relaxării. Intuiția și simțul pericolului se dobîndesc tot prin arte marțiale. Odată pregătit pentru luptă cu durerile fizice, poți să te consideri și călît psihic.

Antrenamentul se apropie de sfîrșit. Sînt martor la un joc de mișcare pentru relaxarea psihică și fizică. Cineva desemnat a fi „Comoara“ stă la mijloc și în funcție de vîrsta elevilor este încercuit de persoane care îl apără de ceilalți colegi pe post de atacatori.

Un om care a practicat cît de puțin artele marțiale se miră mereu cum a putut trăi pînă acum în ignoranță, cît de handicapat a fost cu multe resurse psihofizice, dar efectiv un handicapat care nu știa că are potențe neînvățate, miraculoase.

Artele marțiale sînt o investiție lefînă pentru declanșarea unor energii adormite. Poate de aceea cu o săptămînă înaintea celui de-al doilea scrutin electoral, domnișoara Forje Mărgărita, cercetător științific în biochimie, s-a adresat domnului Rîzescu. Dorea să învețe secretele artelor marțiale în mai puțin de o săptămînă. La alegeri fusese desemnată observatoare. Profesorul a zîmbit...

RADU POPA

SIDA LA ROMANI

Un bărbat și o femeie, amîndoi singuri și cu cîte un copil, se întîlnesc, se iubesc și pornesc în viață împreună. Fructul dragostei lor este un copil care moare la șase luni de la naștere. Spitalul cheamă părinții pentru efectuarea analizelor și aceștia se dovedesc a fi amîndoi bolnavi. De unde au luat boala? Incursiunea dureroasă în biografia celor doi o indică clar pe prima soție a bărbatului, surprinsă în flagrant delict de mai multe ori, respectivii bărbat fiind și autohton, și din alte continente. Și, pentru că o nenorocire nu vine niciodată singură, psihicul cedează și un ulcer perforat pune capăt vieții celui care a vrut să-și elibereze cerul de nori. Lasă în urmă, în pîntecele soției, un al doilea copil. Și, pentru că legile sufletului nu sînt aceleași cu cele ale rațiunii, tinăra soție înfruntă riscul și copilul se naște, însemnat de boală. În acea casă obișnuită, care poate fi a ta sau a mea, se află o femeie și un copil sugăr condamnați și alți doi copii mici, neștiutori și neajutorați. Unul dintre organisme care își dedi-

că activitatea cercetării acestei boli este „Asociația SIDA“, asociație neguvernamentală, non-profit, înființată în octombrie 1990. Ea își desfășoară activitatea de la 1 ianuarie 1991 în laboratoarele de cercetare virusologică din Calea Victoriei nr. 135. Asociația are ca scop depistarea cazurilor cu infecție HIV, urmărirea clinică a celor depistați, ajutor umanitar și educație sanitară.

Doamna directoare, medic primar Alexandrina Diamandi, îmi dă date grăitoare: „În cursul anului 1991, «Asociația SIDA» a efectuat 13.960 teste serologice: 9.033 pentru adulți și restul pentru copii. Au fost depistați 34 adulți și 273 copii seropozitivi pentru HIV. Reiese că infecția adulților este de 0,3 la sută și, ca fenomen particular pentru România, se constată frecvența mare a infecției în rîndul copiilor. 50 la sută dintre copiii seropozitivi pentru HIV din Europa sînt în țara noastră, grupa de vîrstă cea mai afectată fiind cea între 1—3 ani. S-au depistat foarte multe cazuri de infecție în leagăne, orfelinate și la copii pluri-

spitalizați. Un număr de testări făcute pentru mame arată un procent mic de pozitivitate, fiind în evidență «Asociației SIDA» numai 5 mame infectate».

Președintele „Asociației SIDA“ este dr. Ion Pătrașcu, cercetător pentru retrovirusuri. În cursul anului 1991, dr. Pătrașcu a sprijinit și a dotat încă două laboratoare de virusologie cu scopul depistării infecției cu virusul imunodeficienței umane: unul la Craiova, condus de prof. dr. Constantin Voiculescu și altul la Arad, condus de dr. Ileana Dragomir. Tot în cursul aceluiași an, cu sprijinul Centrului de medicină preventivă din Capitală, s-a înființat un Cabinet de consultații atît pentru adulți, cît și pentru copii seropozitivi pentru HIV, în strada Precupeților Vechi nr. 1, unde consultațiile sînt asigurate de către medicul specialist Ecaterina Mateescu. În cadrul acestui cabinet, seropozitivii sînt luați în evidență și consultați gratuit, medicamentația este gratuită și tot gratuit sînt testați membrii familiilor și persoanele cu care aceștia vin în contact frecvent.

În decembrie 1991, firma „Panasonic“ a oferit „Asociației SIDA“ o donație de 1.000.000 lei, un televizor color și un video cu 60 casete, dintre care 10 casete cu desene animate. Și, cum dar din dar se face, televizorul și aparatul video cu casetele lui au luat drumul Secției de copii bolnavi SIDA din Spitalul clinic dr. Victor Babeș, bucurîndu-le Crăciunul. Tot de Crăciun, s-au cumpărat și pachete cu îmbrăcăminte, încălțăminte, dulciuri, fructe, precum și medicamente pentru cei amăriți în nenorocirea lor.

Dar noi, noi ceilalți, cu ce contribuim la lupta împotriva cumplitei boli?

În primul rînd, solidarizîndu-ne cu cei bolnavi. Legați, prin mii de fire, și la bine și la rău. Afectiunea, încrederea și speranța trebuie să ne călăuzească pașii pe drumul greu către victoria științei asupra întinericului.

În al doilea rînd, prin folosirea singurei arme de care dispunem: prevenirea. Este necesară o foarte bună informare. Și pentru aceasta, să ne documentăm.

CRISTINA ATANASIU

DE
IN

În doi ani, s-au umplut sute, poate, mii de pagini de revistă cu strigăte S.O.S. lansate de doctori disperați de situația fără precedent în care ne găsim.

Numărul avorturilor în România, după o lungă perioadă de interdicție, dublată de obligarea femeilor — sub amenințarea cu închisoarea — de a da naștere unui număr minim de patru copii, a atins cifre astronomice.

Da, s-a scris foarte mult pe această temă. Nu destul, însă. Ori, poate nu cum trebuia. După atîția ani în care zeci de mii de femei au simțit în ceafă răsufletea morții, înspăimîntate nu atît de pieirea lor, cît mai ales de pustiul și jalea în care ar fi rămas copiii lor deja născuți, după atîția ani în care, zeci de mii de femei, privindu-și copiii, au avut totuși puterea să hotărască, mai bine mor decît să aduc încă un nenorocit în lumea asta nenorocită, după atîți asemenea ani de groază, mai poți impresiona o femeie prin dramatismul unui articol de ziar, fie el și cîntec-murător? Nu știu.

Ceea ce știu, ceea ce știu acum o țară întreagă, o lume întreagă este că în 1990 România a intrat în Cartea recordurilor cu aproape un milion de avorturi. Mai exact, 973.973 avorturi la cerere.

Avorturile sau cum se iese din Europa

N-am adunat cele 77.111 avorturi spontane și 1181 avorturi provocate, la ultimul capitol intrînd pacientele ajunse la spital în stare foarte gravă pentru care fiecare minut putea fi fatal și care, spre a ușura o intervenție rapidă și la obiect, au fost nevoite să declare cum și-au provocat avortul. Cît despre „spontaneitatea” unui procent important din cele 77.111, ce să mai vorbim! Medicii socotesc că cel puțin jumătate din ele sînt, de fapt, provocate. Doamna doctor Mihaela Badea numește asta remanentă comportamentală.

Am dorit să vă oferim un tablou comparativ al avorturilor în lume și la noi. Ne-a fost imposibil. Și știți de ce? Pentru simplul motiv că diferența între situația cea mai alarmantă în lumea civilizată și situația din România este de aproape... un milion. Da, ați citit corect, în lumea civilizată, avorturile la cerere

Într-unul din numerele noastre viitoare, vă vom prezenta S.E.C.S., Societatea de educație sexuală și contraceptivă, ce își desfășoară, prin cei aproape 500 de voluntari, activități în 15 județe din țară și un experiment unic în România — ore de sexologie, realizate de două socioloage de la Institutul de igienă din București.

Pînă atunci, vă propunem să ne scrieți exprimîndu-vă părerea asupra problemelor ridicate, cu toată gama lor de implicații sociale, culturale, morale. Întrebările dumneavoastră, vor răspunde, prin intermediul revistei, reputați specialiști.

POLIZU — un spital din România

Poate nu chiar ca oricare altul. Cînd n-a auzit de maternitatea Polizu? În 70 ani de existență, aici s-au născut peste 400.000 copii.

Din 1 ianuarie 1990 pînă în 15 februarie 1992, tot aici au fost avortați — la cerere — 37.753 copii. S-au născut numai 8.459.

Multe ne-a mai fost dat să vedem și să trăim în socialism. Am răbdat de frig, de foame, de frică, am stat la cozi. De tot felul. Numai cîoadă la avorturi n-am văzut. Asta a apărut după revoluție. Este unul din puținele drepturi căpătate și păstrate, de care se face uz în nestire.

C.V. beneficiază de el pentru a cincea oară. Îmi spune „e dreptu’ meu, că acum e democrație și liberalizare, și ce-al mata cu mine, că doar plătesc!”. Plătește, sigur că plătește, 500 de lei, să fie la îndemîna oricui. Cele care s-au dus la „babe” sînt de două ori cistigate — înții că le costă mult mai mult, apoi, că au înfinit mai multe șanse să rămînă fără uter sau să moară.

„Înainte chiuiretaului — îmi spune dr. primar Luminița Dima, — le explicăm femeilor care sînt riscurile și le propunem că de contracepție pentru viitor. Cele mai multe refuză, „mai bine mă feresc eu”, ne spun. Și se feresc așa de bine, că în trei-patru luni sînt înapoi. Cele care, totuși, după multe insistențe au acceptat pilulele oferite gratuit „la spital”, fac un scandal îngrozitor cînd revin... însărcinate. „Te-am ascultat, doamnă doctor, și uite ce mi-ai făcut!”. Apoi ne povestesc cum au luat ele o vreme pilula, după care au uitat, e drept, cîteva zile, dar cînd si-au adus aminte, au înghițit cîteva deodată, și pentru zilele uitate. Și cînd te gîndești că e vorba de o ordonare elementară a vieții personale;

INTREBARE DE 100 DE PUNCTE

Știți că unele agenții de presă au transmis informația după care îndepărtarea României de clauza națiunii celei mai favorizate e direct proporțională cu mărirea numărului avorturilor?

RISURILE AVORTULUI PROVOCAT

● Infecțiile înecătoare. De reținut că și banala anexită — pe care cele mai multe femei o poartă cu aculizări în sezoanele reci — toată viața după un asemenea avort — poate duce la sterilitate.

● Imposibilitatea de a păstra o sarcină ulterioară dorită (avortul spontan).

● Histerectomia totală (scoaterea uterului, de cele mai multe ori și a anexelor).

● În numeroase cazuri sînt afectate și alți organe (printre cele mai redutabile mame, numărîndu-se insuficiența renală cronicizată).

● Decesul.

efortul de a lua, zilnic, cîte o pilulă, timp de 21 de zile pe lună!”

Ce e de făcut?

Soluția e una singură — EDUCAȚIA. „O educație diferențiată — îmi spune doctorița Dima. Pentru femei și pentru educatori. Femeile trebuie să înțeleagă că folosirea mijloacelor de contracepție nu e numai o chestiune de civilizație e cîntec-murător, ci și una de sănătate. Orele de educație sexuală în școli trebuie să înceapă de la o vîrstă cît mai mică. Singurii, însă, care după părerea doamnei doctor pot face corect și eficient această educație, sînt profesorii, dirigintii, oamenii pe care elevii îi ascultă, îi respectă și în care au încredere.

Întrebarea „ce putem face” revine obsedant și în discuția cu dr. Mihaela Badea, cea care, din partea Ministerului Sănătății coordonează proba asistenței medicale pentru obstetrică-ginecologie. Alina că în țară a intrat o cantitate impresionantă de produse anticonceptionale, refuzate, inițial, cu îndîrîre de către populație. Dacă mai bine de un an acestea au stagnat în depozitele oficiilor farmaceutice, acum depozitele sînt goale (cum se explică atunci numărul halucinant al avorturilor?), astîndu-se onorarea contractelor încheiate, conform căroră gama produselor contraceptive importate se mărește simțitor, inclusiv cu produse vest, creîndu-se, astfel, posibilitatea prescrierii în funcție de patologia femeii.

RISURILE AVORTULUI LA CERERE

● Infecția, provocată nu neapărat de sterilizarea incorectă a instrumentarului — deși, și acesta este un risc în condițiile vitrege în care se lucrează — ci și de flora vaginală, care, prin avort, se erodează. În funcție de stadiul său, endometrită, pevipertonită sau peritonită, inflamația necesită un tratament îndelungat și costisitor, putînd provoca, în unele cazuri, chiar decesul.

● Eventualele resturi rămase în var, ce pot declanșa grave infecții și necesită un nou chiuiretaj.

● Un uter de proastă calitate — după inflamații sau chiuiretaje repetate, sau cu probleme congenitale — se poate perfora chiar în condițiile în care intervenția a fost făcută corect și cu foarte multă atenție.

● Decesul.

Prin eforturile experților Băncii mondiale care a acordat Ministerului Sănătății un important împrumut, experților OMS, Ministerului Sănătății și direcțiilor sanitare sînt în curs de creare 11 centre de planificare familială (ce vor funcțio-

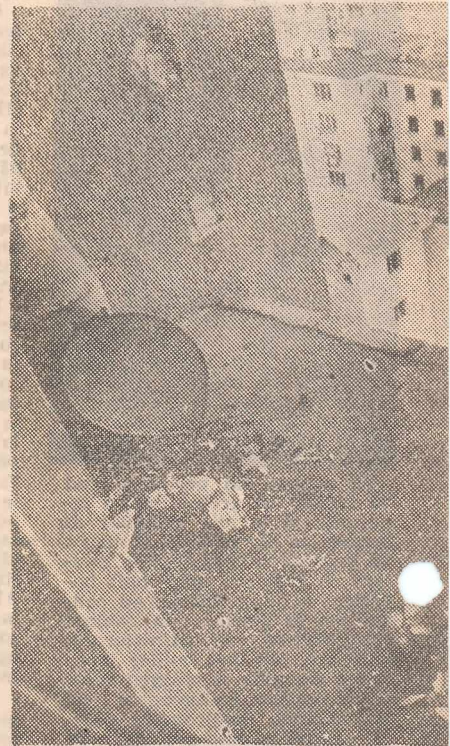
CIFRE, PUR ȘI SIMPLU ?

	1991	1992
Avorturi la cerere	973.973	789.096
Avorturi spontane	77.111	76.976
Avorturi provocate	1.181	862
Decese prin avort	181	113

na în municipiile unde există facultăți de medicină), foarte modern gândite, care vor coordona, pe lîngă activitatea medicală în domeniu, și pe cea de educație sanitară, pentru 4-5 județe limitrofe. Li se vor adăuga 230 de centre mici, cîte 3-5 pentru fiecare județ.

Că aceste centre vor exista, e un lucru formidabil. Eficiența lor, însă, depinde numai de noi. Nu le mai ignorați!

ROXANA PAICU MANOLESCU
Fotografie de GIG MOTOIANU

Apărent, lucrurile sînt clare. dna ing. Dediu Lucica Antoaneta I.I.C.C.P. Alina se hotărăște să-și pu de la etajul 10 al blocului de domiciliu obișnuiau să arunce resturile r ma și l-a dat pe grămada de gunoi aflată în urma acestei dispariții au se întreține și un întreg șir de întrel noastră anchetă își propune ca p tabloul moral al victimei, să găse asemenea act disperat. Ce ascunde

Ardealul cu ghinion?

Dacă ar fi să spicuim în grabă cheile din fisa personală a victimei de amintit următoarele: dna Dediu Lucica Antoaneta a fost absolventă a cursurilor de zi ale facultății de chimie montară din Galați. A lucrat o perioadă în cadrul I.I.L. Alba ca inginer specialitate devenind soția medicului Alexandru Craiovan, a dat naștere doi copii, Maria-Iuliza și Iuliu-Horazi în vîrstă de 19, respectiv 17 ani imediat după pronunțarea divorțului transferat în cadrul Inspectoratului deosebit pentru Controlul Calității duseilor (I.I.C.C.P.), ca inspector agrimontar.

Ce își amintesc persoanele care au născut-o mai îndeaproape? „Era o veselă, optimistă, plină de elan. Colege de grupă în facultate, o cunoșteam bine. Era și ambițioasă, și stă pe sine. Între timp se transformase norm. Era de nerecunoscut. Se pare necazurile au doborât-o. Nu știu dacă făcut bine plecînd în Ardeal, tocmai Alba Iulia... Acasă, la Brăila, lămamă și lîngă soră, poate i-ar fi mai bine...” conchide una din fostele lege, aflată încă sub puternica imisie a înhumării de la Brăila.

„Eu am cunoscut-o prin 1986. Era fire neașteptat de singuratică și neînzătoare. Mă mutasem de curînd și e apropiere și întimplător ne-am cînt. Devenisem un soi de duho. Cred că am fost singura persoană care s-a apropiat cît de cît. După mi-am dat seama, de la un timp mai avea nici un alt sprijin moral” povestește doamna care, dintr-o subleasă dorință de a se ști la adăpost preferat să rămînă anonimă. „Am te'es în timp că inspectorul-șef, dl. Cvilan Borza, începuse prin mici să se războiască psihologic cu cele 3 mei din subordine: cu secretara, cu

într-un an abia ating cîteva mii. Cînd se ajunge la zecile de mii, situația e socotită foarte gravă. Iar cînd se trece de sute de mii e dezastru.

Vă rog să rețineți. E vorba de avorturi la cerere! Nicăieri în lume — cu excepția țărilor subdezvoltate, în care prea puțini sînt cei care știu să scrie și să citească — femeile nu mai apelează astăzi la babe.

La noi, în 1990, au murit 181 de femei, iar anul trecut, în 1991, 113. Au murit lăsînd în urmă familii îndurerate, copii orfani.

CE S-A SINUCIS GINERA DEDIU ?

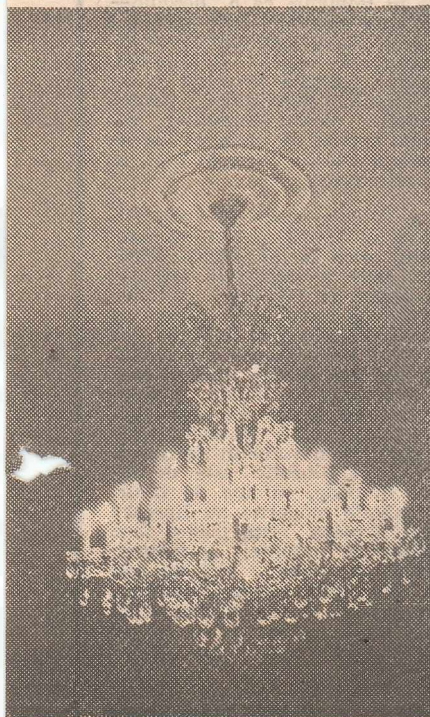
de 31 ianuarie 1992, orele 6.00-6.30, de 45 de ani, inspector în cadrul zilelor, aruncându-se de pe platforma formă neasigurată, de unde locatarii tesu il sfârșit - fulgerător, de altfel - e blocului.

oii copii fără nici o posibilitate de a încă își mai așteaptă răspunsul. Scurta încercarea de a reconstitui faptele și ar în parte explicația logică a unui respectiva tragedie ?

ga dinsei, dna Crișan, și cu dînsa. Asta sa, tacit, sistematic. Îmîi spunea că tre- să ai nervii foarte tari să faci față asemenea șef. Ori să ai nervii tari, i să pleci în altă parte. Acu', sāraca, a chiar e-a plecat !...".

Comisia s-a scuzat că pierde avionul

Indubitabil, amănuntele se leagă. Ci- im din declarația fiului Iuliu-Horațiu, ată în fața organelor de poliție sosite i data de 31 ianuarie la locul faptei : Revin și mai arăt faptul că mama mea, în cauza problemelor pe care le are la

serviciu, ne-a spus mie și surorii mele că ori va lua mai multe diazepam, ori se va arunca de la toboganul de gunoi de la etajul 10°. Așadar, presupunerile încep să se îndrepte spre o direcție anu- mită. Practic, care să fi fost aceste spi- noase „probleme de la serviciu”? Este lim- pede că totul a-nceput cu multă vreme mai înainte, odată cu micile sau marile reproșuri, cu sancțiunile sau apredierile mai mult sau mai puțin tendențioase pe care dl inspector-șef le-a formulat la vremea lor. După decembrie 1989, spe- ranțele au renăscut pentru toți. Inclusiv pentru dl inspector-șef Octavian Borza, care printr-o impetuoasă ascensiune, s-a văzut mai întâi membru al C.P.U.N. iar apoi prefect al județului Alba ! Imediat ce a fost emis ordinul privind necesita- tea reatestărilor pe posturi la nivel na- țional, a fost constituită o comisie de specialitate, alcătuită din doi inspectori din cadrul Inspecției Mașini (dnii Toma Corneliu și Vlădău Ioan), care s-au de- plasat la Alba Iulia pentru a examina nivelul cunoștințelor în probleme de ca- litologie al tuturor inspectorilor locali. Ordinul respectiv preciza clar : în mo- mentul intrării la examen, candidatulul trebuia să i se comunice nota dată de comisie pentru activitatea anterioară, pe ultimii doi ani. Apoi, după proba orală, urma să se anunțe și nota respectivă, astfel ca după calcularea mediei să se obțină rezultatul final. Ei bine, nici una din aceste prevederi nu a fost respectată.

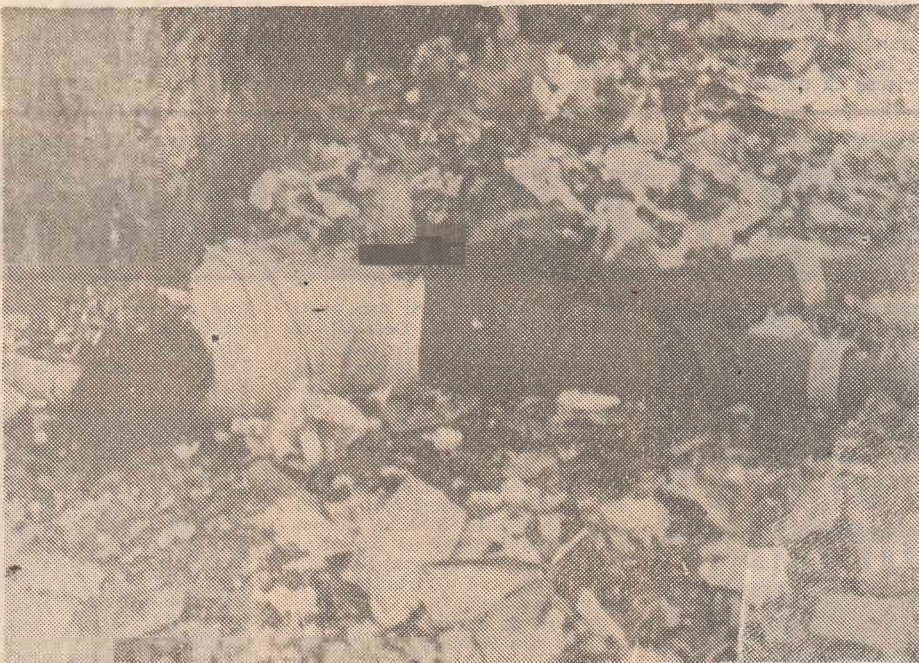
Tragedia de la Alba-Iulia

Cine să fi dat notele anterioare, dl Borza, aflat atunci în prefectură, sau dl Corpade, cel care i-a ținut vremelnice locul ? De ce nu a fost informat nici unul din candidați așa cum s-ar fi cu- venit ? Nici măcar rezultatul după proba orală nu a fost anunțat. Comisia s-a scuzat că e grăbită, că pierde avionul(?) și că rezultatele vor fi transmise prin telex. Nota minimă legală pentru atesta- re ar fi fost 7. După 2 (două) luni au sosit și rezultatele, într-adevăr : toată lu- mea atestată, cu excepția inspectorilor Dediu și Crișan, care au primit nota 6,5 ! Ce însemna, practic, un asemenea rezul- tat ? Evident, desfacerea contractului de muncă pentru incompetență profesională. Imediat după „șoc”, ambele au depus contestații argumentate prin care soli- citau o reexaminare a întregului colec- tiv, dat fiind faptul că examinarea an- terioară se făcuse fără respectarea nor- melor mai sus-amintite. Într-un timp, re- venise în postul inițial și dl Borza, ce-i drept, cu reputația ușor sifonată în urma scandalului legat de firma „Alba plus”. Contestațiile nu și-au găsit soluționarea decât prin invitațiile repetate, făcute no- minal celor două, de a se deplasa la București pentru o reexaminare. Dară evaluarea și notarea din 15 martie 1991 a fost eronată pentru cele două doamne, să fi fost atât de obiectivă în privința celorlalți 13 colegi ? N-ar fi fost nime- rit ca în virtutea oricărei logici reexa- minarea să aibă loc în bloc ?

O consolare : șefu-i șef pin' la mormint!

În urma refuzurilor sistematice ale doamnelor Dediu și Crișan de a da curs deplasării la București în vederea re- examinării, dl inspector-șef a trecut urgent la „represalii” : 10% din salariu (luna noiembrie '91), decizii de desface- re a contractelor de muncă (în două rânduri, trimise la București, însă nea- vizate) și peste toate acestea, calificativul anual lesne de imaginat : slab ! Grație unei perfecte „informări”, compartimen- tele C.T.C. din județ supuse controale-

lor au fost rapid „înștiințate” de situația profesională a dnei Dediu, astfel că dînsa s-a văzut în repetate rânduri tratată cu obrăznicie și desconsiderație. Drama ingineriei Dediu începuse să ca- pete consistență. După aflarea vestii- șoc privind neatestarea pe post, a avut o depresiune psihică pronunțată și a tre- buit să intre sub observația secției „neuro” a spitalului din Alba Iulia, res- pectiv a dlui dr. Nanu. După 76 de zile de concediu medical și-a reluat activi- tatea în acea atmosferă de ambiguitate și nesiguranță. Avea doi copii de cres- cut pe mai departe și nici o perspectivă de a scăpa de acest cosmar. În ultimă instanță, terorizată de ideea șomajului, a renunțat la dorința de a-și face drepte în modul corect pe care-l invoca și a acceptat să fie reexaminată la Bucu- rești împreună cu colega sa, dna Cri- șan Delia. Pe data de 21 ianuarie, co- misia prezidată de dl director general Veronel Antonescu, dna director Mari- oara Buhancă și dl director Gheorghe Tîru, a deliberat în urma unei reexa- minări riguroase, notind nivelul cunoș- tințelor cu nota 8,5. Așadar, se confir- ma justetea contestațiilor anterioare și era autentificată atestarea pe posturi pentru ambele cazuri. Lucrurile păreau a se fi limpezit. Numai că... dna director Mariana Buhancă adaugă : „A plecat fericită spre casă. Avea retestarea în mină, scrisoarea semnată de directorul economic, tot ce era necesar. Peste cîteva zile m-a sunat să-mi spună că «nu e suficientă hîrtia, că șeful nu vrea să țină seama de hîrtie. Nici nu se gîndește să-mi schimbe calificativul!». N-am mai știut ce să zic. Dacă nici do- cumentul semnat de directorul general nu e respectat cum se cuvine... „În- tr-adevăr, după întoarcerea de la Bucu- rești, a depus o contestație adresată in- spectoru'ui-șef în legătură cu calificati- vul pe anul 1991, contestație la care n-a primit nici un răspuns. A intrat într-o panică extraordinară, dîndu-si seama că, deși și-a demonstrat competența, abuzu- rile pot continua la nesfîrșit. Cu o zi sau două înainte de tragicul deznodămînt, a ajuns să-l roage pe inginerul-șef de la fostul I.I.L. Alba să o angajeze, indife- rent de locul de muncă, ba chiar și ca muncitor necalificat ! Ar fi făcut orice să jasă din acest spațiu asfixiant. Din

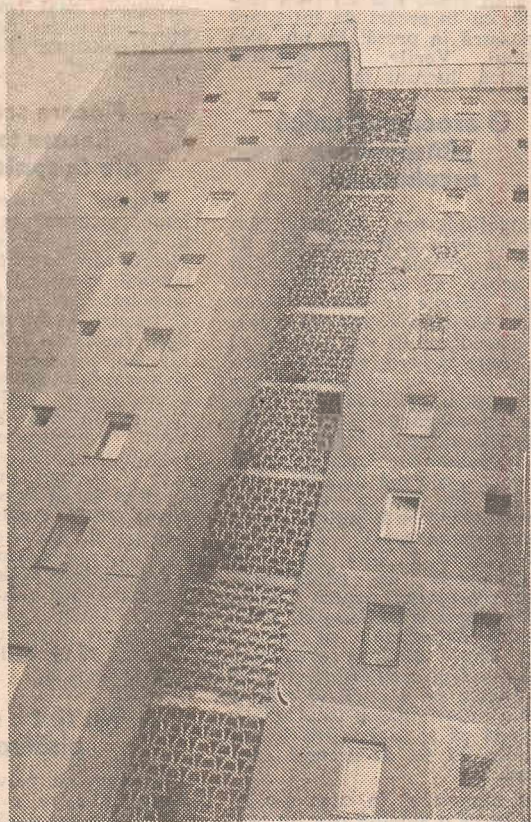

păcate, și aici s-a lovit de un refuz ca- tegoric. Cu nervii zdruncinați peste mă- sură, a găsit salvarea în gestul necugetat „eliberator”, al crudei sinucideri !

Cuvinte incrușate

Dl inspector-șef Octavian Borza nu pare afectat de tragicul sfîrșit al fostei subalterne. Are o privire rece, fixă, sus- ținută de doi ochi albaștri, sfredeliți. Refuză dialogul între patru ochi. Preferă discuțiile „deschise”, în mijlocul celor- lalți subalterni, mereu la unison cu ve- derile șefului. Își drămuiește fiecare cu- vînt. Răsfoiește scrupulos în jurnalul in- spectoratului — „cutia neagră” a acti-

vităților curente de aici. Ne prezintă domnia-sa zeci de paragrafe adresate dnei Dediu în care mesajele apar con- struite numai din rugăminti și chemări colegiale. Nu-și poate explica gestul a- cesta „neșteptat”. Îl irită orice presu- puneri incomode. Ba chiar, întreabă domnia-sa, să fi fost, oare, sinucidere într-adevăr ? Nu cumva un simplu acci- dent ? La urma urmei, și chestiunea cu boala de nervi ar fi fost doar așa, un pretext de a se sustrage reexaminării la care era adesea invitată. Cinism curat. În fond, alții trec prin pase mai grele, mai

difficile și nu se mai sinucid ! — este pă- rerea colegilor cu picioarele pe pămînt. Judecata e corectă pentru oamenii nor- mați. Pentru cei traumatizați psihic, lu- crurile se schimbă. Fiindcă în acest caz responsabilitatea morală este transferată celui care — voii sau nu — a creat res- pectiva dramă. Din păcate, faptele sînt irevocabile. Important e ca acei doi copii să fie conștienți de faptul că au avut o mamă adevărată. Important e ca acei răspunzători să înțeleagă cum că acest zbor frînt — între acoperiș și gunoale — i-a dimensionat într-o clipă nimicenia, lungul sau latul conștiinței !

CRISTIAN PAVEI :
Fotografii de GIG MOTOIANU ■

GALAXIA RADIO

Ioana Cristea:

li iubesc
foarte mult
pe ascultători

„Aș fi vrut să fiu doctoară, dar pe parcurs mi-am dat seama că, deși iubesc oamenii, nu pot suporta să văd sânge. La radio lucrez de când am terminat Facultatea de filozofie, din 1966, în cadrul căreia am urmat un curs special de presă. De altfel, m-am îndreptat spre această facultate cu gândul bine fixat spre acest curs, care se făcea din anul trei, în urma unei selecții și îl continuai până în anul cinci. Era un curs teoretic, cu încercări de integrare a noastră în presă. Eu am ales radioul. Verile, în așa-zisa practică, lucram la radio.

O experiență unică
„Răspundem
ascultătorilor”

Angajându-mă la radio, am început prin a fi culegător de știri, la „Secția informații”. Cei de acolo se uitau cu foarte multă duioșie la mine. Eram foarte tinăra și colegii de atunci au considerat că voi învăța cel mai bine meserie adunând știri. După aceea au urmat „Emisiunile pentru străinătate”. Am luat un magnetofon și am început să alerg pe teren. N-am zis niciodată nu. Oriunde eram trimisă, acolo mă duceam. Mă fascina. Îmi plăcea să cunosc oamenii. Fiecare înregistrare era o experiență nouă. Cu mulți ani în urmă, în 1978, am trecut în „Redacția de actualități”, care reprezenta pentru mine culmea profesionalismului și am preluat împreună cu colegul meu Emil Burlacu emisiunea „Răspundem ascultătorilor”, așa se numea pe atunci, și care a fost o experiență cu totul unică. Dovadă că și astăzi sunt legată într-un fel tot de această emisiune.

În momentul în care s-a apreciat că o singură oră nu este suficientă, fiind gândită mai amplu, mai aproape de profilul „Actualității”, s-a hotărât și schimbarea numelui ei în „Studio deschis”. În alegerea denumirii mărturisesc că ne-am în-

spirat după alții. Foarte mulți ascultători ne-au felicitat pentru idee, dar a mai existat o categorie, mai restrinsă, care și-a manifestat regretul după fosta emisiune „Răspundem ascultătorilor”.

Fiecare scrisoare
fiecare telefon
are în spate un om

Fiecare scrisoare, fiecare telefon, primite la redacție, au în spate un om, care are probleme, care are necazuri, dar și bucurii. Oamenii simt nevoia cîteodată să ne împărtășească și bucuriile. Au zeci de întrebări, fiecare e frământat în felul său, iar noi, venind în întâmpinarea acestor probleme, avem deseori satisfacția unor reușite. În clipa în care primim o scrisoare cu o mică mulțumire că ai rezolvat un caz este o bucurie imensă. Dacă ar fi să facem o medie, primim aproximativ cincizeci de scrisori pe zi, iar telefoane cam o sută. La recepționarea mesajelor telefonice sîntem ajutați de o echipă de colaboratori externi, oameni care acum sînt pensionari, dar au marele har de-a ști să stea de vorbă, care știu să asculte.

Nu sînt o mamă
pisăloagă

În ceea ce privește răsplata muncii noastre, n-aș putea spune că sîntem răsfățați din acest punct de vedere. Încercăm, însă, ca orice om, să ne croim viața în așa fel încît să rezistăm. Munca de la radio se împacă destul de greu cu viața de familie, dar trebuie să cedăm și

de-o parte, și de alta, și să încercăm acel mic compromis. Am o fetiță care are aproape cincisprezece ani. Este la vîrsta întrebărilor. Mi se pun deci și acasă o mie de întrebări, zilnic. Fetița mea este fericită, se bucură, pe de-o parte, de tot ceea ce fac eu la radio, dar, pe de altă parte, regretă că nu sîntem mai mult împreună. Seara, după ce „am terminat lecțiile”, urmează o verificare generală. N-aș putea spune că sînt o mamă pisăloagă, dar un control este necesar. Tirziu, în noapte, mai găsesc timp să citesc o carte. Ceea ce aș vrea să se mai știe este că îi iubesc foarte mult pe ascultători.”

Dorina Zdroba:
Consider
că m-am realizat
profesional

Mă numesc Dorina Zdroba. Lucrez la radio de la sfîrșitul lunii ianuarie 1990, deci după revoluție. După ce am absolvit Facultatea de relații economice internaționale am lucrat ca economist, într-o fabrică, vreo cîțiva ani. Apoi, am intrat în specialitatea mea, comerț exterior, în întreprinderea de comerț exterior a Centrocop-ului. De acolo, am venit la radio, colaborînd înainte vreo șase ani. Am renunțat la meserie pentru care m-am pregătit deosebit de muncă la radio mi s-a părut mai potrivită firii mele, structurii mele.

„Studio deschis” răspunde
cerințelor ascultătorilor

Sînt una dintre cele trei realizatoare ale emisiunii „Studio deschis” la care am ajuns parcurgînd alte etape în această meserie. Am început cu emisiuni economice, apoi am intrat alături de alți realizatori la alcătuirea unor programe complexe, cum erau „Orele serii”. „Studio deschis” este gândită ca o emisiune care să răspundă cerințelor ascultătorilor, venind în întâmpinarea întrebărilor care ni se adresează. Ne place în același timp să aducem multă informație de actualitate. Căutăm să asigurăm un echilibru al informațiilor.

Să avem și răspunsuri la întrebări, și un program muzical adecvat.

Nu regret că nu mi s-au
realizat visele din copilărie

Cea mai mare parte a timpului meu mi-o petrec la radio. Aș adăuga și faptul că după mulți ani am reușit să fac ceea ce-mi place și, de multe ori, chiar dacă aș putea să plec mai devreme, n-o fac. Sînt zile întregi cînd stau de dimineața pînă seara. Mai găsesc o bandă, un subiect interesant, o muzică bună. N-am alte obligații care să mă împiedice să fac meseria aceasta. Nu sînt căsătorită. Pentru spectacole, cîrți, din nefericire nu mai este timp. În copilărie mi-aș fi dorit să mă afirm în artă, în muzică, dar n-au fost vremurile și ocaziile potrivite.

Nu regret că nu mi s-au realizat
visurile din copilărie.

Ceea ce fac îmi place foarte mult și consider că m-am realizat profesional. Poate că dacă aș fi făcut numai muzică, n-ar fi fost suficient. Nu cred că ar fi fost bine să ajung mai devreme la radio. N-aș fi avut acumuleările necesare. Eu cred că totul este determinat: să trec prin mai multe etape, să string acest bagaj și să ajung aici, acum. La radio am venit, de fapt, în ziua de 22 decembrie 1989. Aici era euforie. Pentru mine ziua a însemnat speranța că voi reuși să ajung în această instituție.

Înregistrez căderi în munca mea. Este multă oboseală de foarte multe ori, dar găsesc resurse să mă redresez.”

ELENA GRECESCU ■
Fotografii de ELENA GHERA ■

CRONICA
EVENIMENTULUI

Talent!

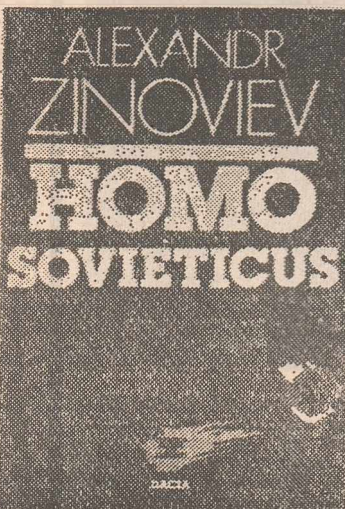
Termenul e întrebuințat excesiv de o mulțime de oameni care nu știu să-l definească. Pentru că — de aici pornește abuzul — are definiții atît de diferite de la individ la individ, încît e mai firesc să considerăm că exprimă totul și nimic precis. În breasla pictorilor, treburile sînt mai limpezi. Cuvîntul e folosit rar, chiar foarte rar, cu un soi de respectuoasă resemnare: da, cutare confrate are talent. De unde rezultă că poți ajunge artist și notorietate fără talent. Adevărul îl dețin artiștii, pentru că au îndeobște conștiința limitelor. Poate să pară temerar, dar în chestiunea talentului nu prea încap nuanțe: e sau nu e. Ce nu-i talent, e pricepere, prestidigitatie, imitație, intuiția unei formule de succes. Și acestea sînt daruri. Talentul însă presupune o înobilare genetică, o potriveală a naturii înăuntru, acolo unde nu ajunge educația. Nenumărați oameni reușesc să se facă simpatici; puțini sînt, pur și simplu, fermecători fără să depună nici o strădanie.

În orice expoziție de debut, prima problemă e talentul. Expozițiile interesante curg unele după altele și citeva par să conțină miraculosul. Confuzia se produce pentru că, în sine, tinerețea e un talent. Ea generează farmec, clamează un tip de vigoare, promite.

La „Căminul artei” prezintă desene și picturi MIRCEA DOINARU. Biografia sa e o aventură. A urmat artele plastice, după studii la Politehnică. Cine schimbă o carieră sigură cu una plină de necunoscute trebuie bînuie de o motivație intimă densă și matură. Aria sa arată că e vorba de talent. E încă retorică în imaginile semnate de el, mult gest gratuit dar și un soi de precizie a trăirii care angajează, la cel ce privește, întrebări importante. În citeva pinze — în cele înfățișînd nuduri, mai ales — sugestia e a unei măiestrii care poate deveni excepțională în scurt timp. Proba talentului, Mircea Doinaru o dă în desen. Un desen, cum se spune, de cea mai bună școală, exact și intens evocator, original prin intensitatea observației, nu prin factură. Nu doar prin factură. A face altfel nu-i neapărat cauza și efectul lui a face conform cu tine însuși. În catalog, Grigore Vasile, profesorul său, scrie despre „extraordinara pasiune și putere de muncă” a pictorului. Condiții proprii desfășurării talentului.

TUPOR OCTAVIAN ■

CĂRȚI PENTRU BIBLIOTECA DUMNEAVOASTRĂ

● La Editura „DACIA” din Cluj-Napoca a apărut cartea de publicistică și micro-eseuri „HOMO SOVIETICUS” aparținînd cunoscutului scriitor sovietic disident Alexandr Zinoviev. Interesanta carte apare în traducerea lui Andrei Ștefănescu. Cartea poate fi citită dintr-o respirație. Iată cîteva fraze memorabile: „Ce aveți cu Europa Occidentală? m-a între-

bat un localnic. Și așa aveți prea mult pămînt. Defrișați-vă Siberia și lăsați-ne în pace!”

— Am vrea s-o facem, am spus, însă pune-te în locul nostru. În Siberia e frig și mocirlă, pustietatea e nesfîrșită și roiesc țințarii și musculițele. Pe cînd la voi e confort și bogăție, iar peisajele sînt minunate. Unde-i mai bine? Nu ne mai tot trimiteți în Siberia, ne-am saturat pînă-n gît de ea. Noi aici venim, în Europa. Și apoi, cu timpul, o să vă trimitem noi pe voi în Siberia!”

Alături de cartea lui Ribakov, „Copiii din Arbat”, eseurile lui Zinoviev constituie o apariție editorială de excepție.

● Cartea „MILAREPA, marelă yoghin tibetan”, de Re-chung Dorje Tagpa, a apărut ca un veritabil „supliment” al revistei „Impact”. Editorul explică, într-un mod convingător, această încercare de inițiere, de introducere în Yoga Mahamudra: „Lucrarea prezintă viața și învățăturile marelui yoghin tibetan Milarepa, unul dintre cei mai vestiți yoghini din lume, model exemplar urmat și astăzi în ashramurile și sihăstriile din nordul Indiei, Ghutan, Sikkim, Nepal ori Tibet”. Cartea aduce pacea minții și echilibrul spiritului; nu

însă și echilibrul economic al cititorului (costul ei este de 292 lei). Prin învățăturile lui MILAREPA, apropierea de Mircea Eliade este ca și făcută.

● „MEMORIILE” lui Mircea Eliade au apărut la Editura „HUMANITAS”, reunite în două volume. Ediția este îngrijită de Mircea Handoca. Tot el semnează și un cuvînt înainte lămuritor. „Memoriile lui Mircea Eliade, deși scrise în ro-

mânește — limba în care, de parte de țară, Eliade gindea, visa, își așternea pe hîrtie opera beletristică — sînt publicate pentru prima dată integral în patria sa.”

Cele două volume de memorii (inclusiv însemnările de jurnal) cuprind perioadele 1907—1937, 1937—1960. Trîdnicul

cărturar Mircea Handoca vede publicarea memoriilor lui Eliade în România ca o „deschidere spre adevăr”, atît spre cel trecut, cît și spre cel ce cu siguranță va veni... Respectînd, așadar, edițiile franceză și americană, îngrijitorul ediției actuale dă intelectualilor români o felie de timp, de literatură și istorie, care, în fapt, le aparține.

● A doua carte de versuri a poetului transilvănean George Vulturescu se intitulă „POEME DIN EV-MEDIUL ODAH” și apare la Editura „Litera”, avînd ca lector de carte pe Ioana Părvulescu. Poemele se înscriu pe aceeași linie fecundă pe care Ștefan Aug. Doinaș a detectat-o la timpul potrivit. În multe privințe, discursul poetic se conservă, în același registru, ca în volumul de debut. Excursul filozofic este decantat, limpede, ca apa de izvor. Accentele moderne nu lipsesc: „Și femeia asta / care face plajă-ntr-o cîvîntă, e trîznit, nu? / Jos laba, / aici nu ești în delegație”, George Vulturescu girează și una dintre cele mai bune reviste de literatură din spațiul transilvănean, „POESIS”.

DORIN SĂLĂJAN ■

CURIER JURIDIC

Concediul de odihnă al salariaților

Continuăm să răspundem astăzi cititorilor care ne-au scris și pe care i-am nominalizat în numărul trecut al revistei, în legătură cu noua reglementare a concediilor de odihnă.

— Astfel, potrivit Legii nr. 6/1992, compensarea în bani a concediului de odihnă neefectuat este permisă doar în cazul încetării contractului de muncă al salariatului sau când acesta este chemat pentru îndeplinirea serviciului militar.

— Reguli privind concediul de odihnă se stabilesc prin contracte colective de muncă. Pentru salariații din administrația publică, regiile autonome cu specific deosebit și din unitățile bugetare, acestea se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, iar pentru salariații din justiție, procuratură și alte organe de stat, prin regulamente proprii.

— Personalul didactic beneficiază de un concediu de odihnă cu o durată egală cu vacanța de la sfârșitul anului școlar, dar nu mai puțin de 62 zile calendaristice, iar personalul din activitatea de cercetare științifică, atestat, beneficiază de minimum 24 zile lucrătoare.

— Nu se poate renunța total sau în parte la dreptul la concediul de odihnă, orice astfel de convenție fiind interzisă.

— În afara concediului de odihnă, salariații au dreptul la zile libere, plătite, în cazul unor evenimente familiale deosebite.

— Pentru rezolvarea unor situații personale, salariații au dreptul la concediul fără plată.

— Toate unitățile trebuie să asigure, până la 31 dec. a.c., efectuarea concediilor de odihnă pe anul 1992 și pe anii anteriori, de către toți salariații acestora.

CORNELIU OLTEANU

Pe adresa Ministerului Muncii și

Protecției Sociale

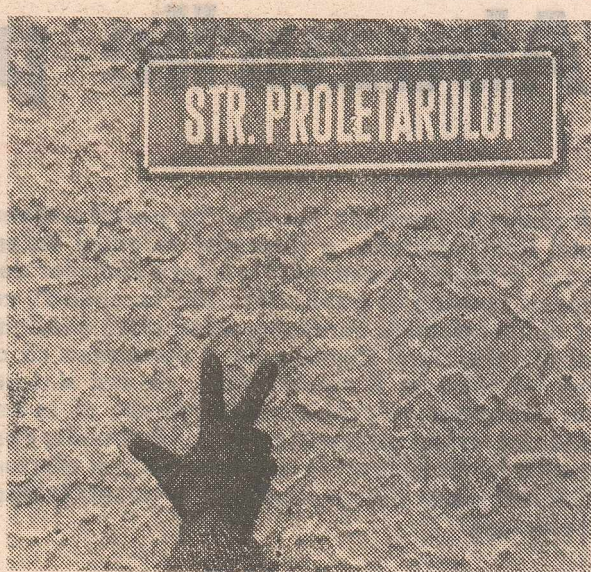
Handicapați a doua oară

Valentin Teodoru are 24 de ani și, din scaunul cu roțile în care-și petrece întreaga viață, te fixează cu ochii săi albaștri plini de o lumină difuză, o privire pe care n-o poți uita nici în somn. Este handicapat neuro-motor de gradul I. Un diagnostic destul de sec la care se mai adaugă încă unul: sechele de encefalopatie infantilă-tetrapareză spastică. O boală cu un spectru straniu și înfrorător. Are în permanență nevoie de un însoțitor lângă căruțorul său de invalid — o persoană plătită tot din banii amărâți ai părinților. Tatăl, Alex. Teodoru (domiciliat în Galați, str. Cpt. Cristea Nicolae 158), are un venit mai mult decît modest — 4.241 lei pe lună. Valentin

Teodoru urmează tratamente de recuperare la Craiova, ședințele succedându-se la intervale regulate de aproximativ 40 de zile. Adică în fiecare lună, la noile prețuri, familia Teodoru trebuie să cheltuiască cel puțin 4.000 de lei numai pentru deplasarea (cu însoțitor) la Craiova, la tratament. Totuși, prin regulamentele adoptate în ceea ce privește protecția handicapaților, Valentin Teodoru și familia sa ar trebui să beneficieze de toate prerogativele legale: scutire de impozit, transport gratuit pe autobuze, precum și o cotă suplimentară de benzină. Valentin T. nu poate beneficia însă nici măcar de o singură facilitare din acestea. De scutire de impozit nu poate fi vorba deoarece el este bolnav din naștere și nu are nici o sursă de venit. Nici în autobuz sau tren nu se poate urca deoarece nu poate face nici măcar un pas pe propriile picioare. Culetea este că V.T. nu poate beneficia nici de acel banal și modest supliment de benzină care i-ar fi de cel mai mare folos în vederea deplasărilor lunare la Craiova. Pentru absurdul motiv că nu are montată pe mașină instalația Hycomat și el nu poate conduce personal (nici nu ar putea, cu toată bunăvoința, să o facă). Considerăm acest amănunt nesemnificativ în raport cu starea sănătății sale. Și simțim sesizați că nu e singurul caz de acest fel, printre handicapați! Această prevedere aberantă ar trebui să dispară cît mai repede, fiind lipsită de fundament și handicapații fiind vizibili. Punind asemenea bariere, nu facem decît să handicapăm a doua oară, social, un om handicapat deja o dată, prin naștere. (Mihail Gălăjanu)

CAP-ul a murit, trăiască CAP-ul!

În ziarul „Răsunetul”, cotidian independent al județului Bistrița-Năsăud, (fost „Ecoul”, organ al c. B-N al p.c.r.), nr. 526, din 22 ian. a.c., apare pe prima pagină articolul intitulat: „Milionarii din Lechința”. În prima parte a articolului menționat se aduc elogii gospodărilor lui Ion Ripan și soției acestuia, Nastasia, oameni care se culcă la ore tîrziu și se scoală devreme și care, drept urmare, au aproape 1000 oi și 28 porci. Întrebat cîte ha de teren are, omul răspunde că nu are pămînt deloc dar că a fost ajutat de primărie cu pășunea necesară. Autorul susnumitului articol conchide că se pot ține multe animale și poți deveni milionar și fără să ai pămînt, cu o singură condiție: să-ți placă munca. Gospodarul face precizarea că întreg surplusul obținut de la animale îl livrează la stat, nu vinde nimic la piața țărănească.

Mă consider, ca mai toți locuitorii comunei Lechința, om de bun-simț, cu dragoste față de muncă și animale. Muncesc cu întreaga familie foarte mult. Mă culc tîrziu, mă scol cu noaptea-n cap dar realizez un câștig cu care trăiesc modest de azi pe mâine. Am uitat să precizez: nu beau, nu fumez, nu am alte vicii. Mă văd, deci, obligat să fac cîteva precizări pe marginea articolului, precizări omise de dl ziarist Titus Zăgreanu, probabil din lipsă de spațiu. Gospodarul Ion Ripan a avut animale multe și în vremea falimentarului C.A.P., atunci cînd ceilalți cetățeni nu puteam ține strictul necesar pe lângă casă din pricina cotelor obligatorii (contractelor) și a celor doi „giganți” C.A.P.-ul și I.A.S.-ul care ne alungau de peste tot cu animalele și cu furajarea. Situația nu s-a schimbat prea mult. Putem ține un minimum din strictul necesar de animale în timp ce „gospodarii” de genul celui menționat au turme întregi dar pămînt loc, nici măcar la Cartea Funciară. Așa că CAP-ul a murit, trăiască CAP-ul! Oricine se poate întreba unde-și pășunează gospo-

daril nostru turmele dacă pămînt nu au și nu practică nici transhumanța. Cu ce-și furajează a-titea animale? Dl ziarist este dator cu astfel de întrebări față de intervievat și cu răspuns pentru cititor. Ar mai putea să ne spună de ce înainte de Revoluție livra la stat, cu ceartă, abia 1 — sau chiar 1/2 porc, cîteva miei, un pic de lapte, ca și noi ceilalți (cît și funcționarul public de la bloc), vinzînd la piață restul, cu cele mai piperate prețuri. Cum se face că era singurul pe care nu-l făcea atent nici o notabilitate că „încalcă prea de tot mercurialul”? Și, în fine, ar mai putea spune gospodarul nostru cîte capete ovine și porcine sînt ale lui și cîte ale celor generoși care-i dau pășune, ogrăzi, concentrate etc. de la unitățile agricole socializate din comună.

Deie Dumnezeu să avem cît mai multe turme în țara asta și cît mai mulți milionari. Cu o singură condiție însă: pe proprietatea lor și cu impozit corect plătit la stat.

Cu stimă,
Rus Traian
Cîmpia Ardeleană
07.02.1992

POSTA REDACTIEI

VIORICA NEACȘU — Petroșani, str. Aradului, nr. 36, jud. Hunedoara: Inimioasei elevi îi puteți scrie chiar pe adresa liceului la care învață: Liceul „C.A. Rosetti”, str. Giuseppe Garibaldi nr. 11, sector 2, București.

GHEORGHE D. DINEL — com. Cocu, jud. Argeș: Ați apelat la sprijinul nostru, iar noi ne-am adresat Ministerului Muncii și Protecției Sociale din partea cărui am primit acest răspuns: „Urmare adresei dvs. privind pe dl Dinel D. Gheorghe vă facem cunoscut că intrucit nu ne-a răspuns la datele pe care i le-am solicitat la data de 14.12.1991, cererea sus-numitului a fost clasată”.

ANDREI CIOBOTARU — Roman, Aleea T. Vladimirescu, bl. 1, sc. B, ap. 26: Dle Ciobotaru, ni se întâmplă și nouă să gresim și în astfel de situații nu întîrziem să ne prezentăm scuzele. În ceea ce vă privește singura noastră vină este că am expediat scrisoarea dvs. U.M. 02405 Pitești de la care așteptăm vești.

ELENA GRECESCU

RANK XEROX Authorised Dealers are here....

The worldwide company
on your doorstep

RANK XEROX

Reprezentanța pentru România
str. Gen. Berthelot nr. 27,
cod: 70749-București 1
Tel: 12 00 53, Fax: 12 00 54

RX Authorised Dealers:

AREXIM SRL
București, Tel: 14 81 25

ROM TEAM SOLUTIONS SRL
București, Tel: 13 43 73

ESTICO SRL
Brașov, Tel: 921/19 563, 19 052

ALFASOFT SRL
Zalău, Tel: 996/ 15 881

TOP EDGE ENGINEERING SRL
Craiova, Tel: 941/ 63 193

COMPIEST ANVICO SRL
Tîrgu Mureș, Tel: 954/ 16 644

COMSERVICE COMPANY
Bacău, Tel: 931/ 46 642

APEL SRL
Arad, Tel: 966/ 15 231

COMSER SRL
Hunedoara, Tel: 957/12 538-132

UNIVERSAL L.D. SRL
Iasi, Tel: 981/ 64 769

FIBA (NORD) SRL
Suceava, Tel: 987/ 26 996

FIBA IMPEX SRL
Ploiești, Tel: 971/ 24 717

ADYLUS SRL
București, Tel: 12 95 77

METRONOM
Piatra Neamț, Tel: 936/14 570

METPRIBOR
Chișinău, Tel: 47 15 24

Pentru informații suplimentare vă rugăm să sunați sau să completați acest coupon și să-l trimiteți celui mai apropiat centru autorizat al RANK XEROX LTD. I am interested in

☐ Copiers ☐ Facsimile
☐ Electronic Printer
☐ Supplies ☐ Electronic Typewriter

Name _____

Address _____

RANK XEROX

De ce intrăm în cîrciumă?

Răspunsul este de la sine înțeles doar în aparență. În realitate însă, situația e mult mai complicată, mobilurile celui care frecventează des cîrciumile pot să nu fie chiar atât de clare, de bine delimitate. Am crezut că cel mai bine ar fi să-întrebăm chiar pe „practicienii”, să vedem cum explică ei înșiși impulsul de a se prezenta cu mare frecvență în teritoriul lui Bachus.

Iosif P. lucrător comercial, 35 ani: „Sînt satisfăcut că pot bea încă cu corpul fizic. Băutura îmi stîrnește inteletul. Sper să-mi devină deprindere conotațiile alcooliste, adică scrisul sub stare de ebrietate. Cîrciuma îmi pare o vrajă ce alintă un biet trecător. Senzația „deja-vu” se întîmpîndu-se cu vraja. Uneori mă încearcă și teama. Teama de a nu avea țigări la băutură”.

I.S., lăcătuș: „Cîrciuma înseamnă bucuria de a fi cu prietenii. Schimb de impresii despre serviciu, despre viață. Prilej de comparație. Comparați cît pu-

teai bea înainte cu o sută de lei, cu cît poți acum. Suta nu mai are valoare. Nu că-l regretăm pe Ceaușescu, dar berea e de 10 ori mai scumpă și salariile nu au crescut de 10 ori. Ca muncitor, mai mult de 3 beri nu îmi permit”.

Marcel C.: „De astăzi am fost trimis acasă și voi primi doar 60% din salariu. Beau fiindcă sînt necăjit”.

V.P. — electrician: „Mai uit de necazuri. Fac multe planuri de viitor. Mă încearcă o nostalgie după vechile prețuri corelate cu venitul. Există multe, foarte multe vorbe și puține fapte. Dacă beau cu vreun prieten nu discut politică. Divergențele indispun”.

Ghiță Mihai — cartograf, 47 ani: „Servesc în fiecare zi o bere înainte de masă; dacă se poate numi masă. O fac de 30 de ani”.

La o masă, 2 oameni în salopetă: „Mergeți în altă parte! Avem ceva de discutat”.

Marian R.: „Nu-i vorba de băutură, ci

de a fi sau a nu fi dur. În fața mizeriilor vieții trebuie să fii așa. Alcoolul este un ajutor”.

Tavi G., 31 ani: „Beau fiindcă îmi place șampania. Sînt în trecere prin România, m-am stabilit în Italia, dar lucrez în Belgia. Un român migrator. Acolo sînt ospătar. Cînd arunc gunoii îmi ascund cîte o sticlă de whisky pe care o lau la plecare. Merge. Știați că șampania e bună cu apă minerală? Ca să-i dispară acidul mesteci, uite așa, cu lingurița...”.

Viorel B. — polițist: „Nu intru în cîrciumă decît rar și niciodată singur. Prefer să beau acasă ocrotit de căminul conjugal. Sînt un familist convins”.

George A. — student: „Aici mă aflu din întîmplare. Mai bine beau palincă la cîte un bairam”.

Aurel P., 60 ani: „Acuma s-au răcit treburile. Pe vremea lui Ceaușescu era bine. Cu 500 de lei te lipeai la o nuntă și cheuiai cu tot dichisul. Lăutarii fă-

ceau toți banii. Dar s-a zis!”.

Georgeta S. — muncitoare în construcții: „Mai vin cu cîte un prieten, doi, da dacă mă uit frumos la el nu înseamnă că era să-i cad în p...”.

Tanța V., în vîrstă, fără ocupație: „N-ai maiică 5 lei? În halbe mai rămîne beutură de la altă. Am găsit și un pateu. Doamne-ajută!”.

Un bătrîn: „Lasă întrebările, nepoate! E viețile... noastre... la mijloc. Iaca aici în pahar e viețile noastre”.

Serghei R. bea în parcul Facultății de Drept: „Îmi place natura și aerul curat. String sticle goale și iau o țară. Se găsesc tot mai greu. Cutii de bere nu-mi trebuie”.

Aceste opinii (cu excepția ultimei) au fost consemnate în localurile: Blanduziei, Majestic, Gambinus, Trocadero și Central.

RADU POPA

Abuzurile psihiatrice în România

A rămas memorabilă apariția, pe postul național de televiziune, la începutul lunii februarie, a domnului Emanuel Valeriu, care, vreme de câteva ore, a făcut „investigații” în lumea clinicilor de psihiatrie, pe urma unor cazuri apărute în publicația „The European”, cazuri care au stîrnit atenția opiniei publice europene. Admirabilă strădania fostului director general al Televiziunii Române de a demonstra că afirmațiile publicate în presa britanică ar fi neintemeiate, că mai sînt unele „forțe oculte” care vor să arunce cu praf în ochii Europei, că în România clinicile de psihiatrie sînt curate ca lacrima etc. ! Admirabile, dar suspecte, mirosind a „directivă de la centru”. În acest context, al abuzurilor psihiatrice din anii dictaturii cît și din perioada ce a urmat, înfățișăm opiniei publice un caz elocvent.

Muritori de foame în vremea dictaturii

Enache Viorica Mihaela s-a născut la 3 decembrie 1964 în comuna Gherghița, satul Olarii-Vechi din județul Prahova. În același loc domiciliază și astăzi. Necazurile ei cu autoritățile au început încă de acum cinci ani, din anul 1987. Lucra la Antrepriza Construcții Montaj Petrolier Teleajen, devenită ulterior societatea comercială INSPET S.A., la Brigada 2 Vest, în meseria de lăcătuș. Fusesse angajată cu marca 502, la 1 martie 1983, după ce absolvise o școală profesională. A imprumutat, în 1986-1987, niște bani de la Casa de Ajutor Reciproc și, ulterior, cînd a trebuit să-i înapoieze, a constatat că este „încercată” suplimentar la plată cu niște sume pe care, de fapt, nu le datora. I-au cedat, probabil, nervii și în urma „scenelor” și litigiilor de la locul de muncă, i s-a desființat, la 6 septembrie 1988, contractul de muncă. Deși acesta îi garanta modesta retribuție (și singurul venit) de 1965 lei, după 6 ani de muncă în confecții metalice și după cei aproape doi ani petrecuți în cadrul Liceului Industrial de Petrochimie. Urmărind cartea de muncă a lui V.E. (pe care o posedăm în copie xerox) se poate observa că motivul desfacerii contractului de muncă este „lipsă nemotivată de la serviciu 19 zile”. Prevederile legale invocate în acest sens sînt de art. 64, litera „b” din Legea nr. 5/1978: abateri de la disciplina muncii constînd în refuzul de a se prezenta la locul de muncă unde a fost repartizată, plecarea în concediu de odihnă fără aprobarea conducerii, comportarea necorespunzătoare față de șefi ierarhici, ș.a.m.d.

„Șomer fără dreptul de a munci”

Hotărîrea, după cum era obiceiul, a fost stabilită în „adunarea generală a oamenilor muncii din secția”, fiind definitiv luată cu majoritatea de voturi. Semnat: director ing. Iulian Voinea. În cartea de muncă, hotărîrea este supervizată de inspectorul de personal Șarpe Maria. I se consemnează acolo, în continuare, și următoarea adnotare: „șomer fără dreptul de a munci”. Timp în care Ceaușescu și Constituția (comunistă) clamau în gura mare „dreptul la muncă asigurat pentru fiecare cetățean”. Ca să vedem cît de cusută cu ață albă e decizia, verificăm cartea de muncă și ne convingem: în peste 6 ani vechime în serviciu, Mihaela V. E. a lipsit doar 5 (cinci) zile nemotivat, pînă la diferențele premergătoare desfacerii contractului de muncă, toate realizate în 1986 și 1987. Dna Enache pretinde că și după ce a fost declarată șomeră și cu contractul de muncă desființat, ea a mers, în continuare, la serviciu. Declară ritos și în vremurile de astăzi că „este și a fost în deplinătatea facultăților sale mintale”. Asta va fi, totuși, altă poveste. Mai declară că „dreptatea și adevărul pentru mine au fost și sînt mai presus decît umila mea viață”. Viorica Enache susține că „adunarea generală a oamenilor muncii” care a „concediat-o” a fost „regizată și dirijată” de tov. Lucian Eracle, șeful biroului de partid al întreprinderii. E drept, Viorica Enache mai declarase, înainte, că șefii ei (de atunci) sînt niște hoți; ce resentimente și-a atras de aici, e lesne de înțeles. Drept răspuns, afirmă dînsa, i s-a blocat salariul pe un an întreg. În ce privește hotărîrea de desființare a contractului de muncă, V.E. o consideră samavolnică.

Un deținut politic expedit în spitalul de psihiatrie

Abla acum urmează partea cea mai interesantă. Considerîndu-se grav nedreptățită, V.E. a „ieșit în stradă să manifesteze”. Asta se întîmpla în 8 martie 1989, în Piața Amzel. Pe 16 martie a ieșit cu aceeași intenție în București, în fața statuii lui Mihai Viteazul. A dat cu spray penetrant (pentru detectarea

defectelor de structură în piese) pe fața unui înalt funcționar din minister. Pe „jalba” ei scria astfel: „Vă rog să mă ajutați să-mi schimb meniul, deoarece mîncîc — dimineața, gem de foame; — la 12, crap de foame; — seara, casc de foame. Dacă supără pe cineva cum cer să mi se facă dreptate, rog să fiu omorîtă conform indicațiilor prețioase date de domnul Nicolae Ceaușescu”. Atunci, pretinde V. E., s-a întîlnit prima dată cu un anume Marinescu, ofițer superior în Miliție. Drept răsplată, a fost internată în spitalul de psihiatrie din Săpoca, județul Buzău, de către Ministerul de Interne din acea vreme. Motivul internării este scris clar, negru pe alb: „a manifestat împotriva P.C.R. și a lui Ceaușescu”. Perioada de detenție în

clinica de psihiatrie represivă a fost 14 noiembrie — 16 decembrie 1989. De acolo e greu de crezut că a putut ieși fără ca structura sa psihică să nu fie alterată, „clintită” din loc. Tortionarii comunisti nu prea aveau, în general, bunul obicei de a ierta și nici de a umbla cu mînuși. După Revoluție, o comisie pentru aplicarea D.L. 118/1990, constituită la nivelul județului Prahova și formată din 8 persoane avea să constate toate aceste lucruri înșirate mai sus și să le autentifice.

„A îmbrăcat cămașa morții” ?!...

Hotărîrea Comisiei respective poartă nr. 740 din 28 mai 1991, este semnată de membrii comisiei și se află (în copie xerox) în posesia mea. I s-a recunoscut sus-numitei Enache V. perioada de detenție ca vechime în muncă. I s-a recunoscut calitatea de fost „deținut politic”. Diagnosticul cu care a fost internată la Săpoca a fost: „Decompensare subpsihică la o personalitate dezarmonică”. În foaia de observație, la „rezultate”, stau scrise următoarele: „Bolnava internată, trimisă de Spitalul Județean Teritorial pentru preocupări revendicative, conflictualitate. În spital a urmat tratament neuroleptic, sedativ, tranchilizant. În cursul dimineții de 22 octombrie, ora 9,00, părăsește neautorizat spitalul. Se procedează la externarea bolnavei. Au fost anunțați Miliția Ploiești, adjunctul Ghiță și tov. colonel...”. Urmează punctele de suspensie. Care colonel? La semnătura și parafa medicului, loc gol. Pe stampila triunghiulară a spitalului din Săpoca (aplicată pe prima pagină, sus) se recunoaște numele medicului neuropsihiatru Mihai Ovidiu. Foaia de observație poartă numărul 6160/1.067. Vă (și ne) întrebăm, stîmți cititori! după tratamentul neu-

roleptic, sedativ și tranchilizant, a mai avut vreo șansă Viorica Enache să iasă din spitalul Săpoca fără ca integritatea persoanei sale să fie afectată?

„Bolnava suferă de idei de reformă socială”

O altă foaie de observație care vizează același caz poartă numărul 7110/1333. Pe ea scrie despre eroina noastră cum că a fost internată la secția „psihiatrie”, cu diagnosticul: „Decompensare depresivă cu elemente interpretative la o personalitate dizarmonică de tip iritabil-impulsiv. Se menționează că ieșirea din spital se face în stare „ameliorată”. Rezultatul foilor de observație este următorul: „Pacientă internată de urgență, readusă de organele Ministerului de Interne pentru neliniște psihomotorie, idei interpretative de relație, idei de reformă socială, iritabilitate, impulsivitate. A urmat tratament sedativ, tranchilizant. Externată ameliorat. Recomandări: 1) Control prin dispensarul teritorial și cabinet psihiatrie, policlinica județeană. 2) Tratament: Levomepromazin, 1+1, capsule/zi. Haloperidol 25 de picături de cîte două ori pe zi, Romparkin 2 capsule pe zi”. Dar V.E.M. nu a fost internată numai la Săpoca, ci și la Spitalul Județean Ploiești, secția de psihiatrie. Aici, cea care i-a prescris „tratamentul” a fost dna doctor Popescu Zefira, medic specialist psihiatru. Diagnosticul (foaie de observație 1864/443, copie aflată în posesia noastră) este „psihoză afectivă ciclică, acces maniacoal, ulcer duodenal și hepatită”. Durata internării: de la 17 martie la 21 martie 1989. „Bolnava” iese în starea „1, 2, 3, staționar”. Rezultatul foilor de observație: „Bolnava a

perare. Afirmă că „acest tov. Botez C. a contribuit la torturarea sa în cursul anului 1989, cînd a manifestat împotriva dictaturii P.C.R. și a lui Ceaușescu”.

Calvarul continuă și după revoluție

Cu adresa nr. 265 din 30 ianuarie 1991, către Poliția municipală Ploiești, Biroul Pază și Ordine, doctorii Grigore Mircea, medic legist șef la Laboratorul Medico-Legal Prahova, dr. C. Botez și dr. P. Băltărețu, medici primari psihiatri, răspund solicitării Poliției (adresa nr. 213484/9.01.1991) de a expertiza psihic starea Vioricăi Enache. Ea este acuzată că „ar fi spart geamurile la sediile P.N.L., F.S.N. Prahova și la Prefectura în zilele de 18-22 decembrie (să fie luna decembrie împlătoare?) 1990. Doctorii găsesc că „fapta a fost comisă cu discernămint”. V. Enache susține că acuzațiile care i se aduc sînt „fabricate”. Mai pretinde că două dintre declarații „i-au fost luate cu forță”. Rezultatul examenului psihic este următorul: „Orientată auto și allopsihic. Percepții clare. Cooperează cu dificultate. Se realizează cu dificultate un dialog — la întrebările puse. Expune obișnuit teme revendicative. Deficiență prosexică mixtă. Hipoamnezie de evocare cu aspect tematic. Gîndire cu ideatie precipitată, incoerentă. Idei sistematizate de revendicare, pornite de la un conflict de muncă aparent în urmă cu 4 ani. Exaltare afectivă de aspect catatonic. Comportament impulsiv, congruent cu sistemul său ideativ-interpretativ. Hiperbulie bizară cu tendință la luptă pentru pretensele sale drepturi, dusă cu mijloace ilegale (clasicitate agresionată verbal). Personalitate dizarmonică de aspect polimorf cu mare pericolozitate socială (tendințe agresive de punere în pericol a integrității corporale și amenințări cu moartea). CONCLUZII: Numita Enache Viorica are o personalitate dizarmonică cu reacție interpretativă paranoică prelungită apărută în contextul unor conflicte de muncă cu manifestări comportamentale ce intră în incidența penală”.

Tîrît prin tribunale

Dna Enache Viorica a mai fost acuzată de distrugerea unui monument (al eroilor) din Ploiești. Aceste acuzații dînsa le etichetează ca fiind niște „mașinațiuni” menite să o inculpe. În unele din zilele în care a fost distrus monumentul, declară că a fost la țară, în comuna natală, Gherghița. Procesul în care a fost inculpată a avut loc la 3 aprilie 1991. „Condamnata” a lipsit. Trimiterea în judecată s-a făcut „pentru săvîrșirea infracțiunii de distrugere și tentativă de distrugere”. La acea dată, inculpată se afla internată în spitalul-penitenciar. I se aprobă cererea de punere în libertate, deoarece „din referatele medicale depuse la dosarul cauzei, rezultă că în adevăr starea sănătății inculpatei este gravă. Pe fondul unui refuz de hrană total, ceea ce îi pune viața în pericol”. Îi anunțăm pe domni de la tribunalul că „refuzul de hrană total” se mai numește și „greva foamei” (dar comunistilor acest lucru le-a fost întotdeauna străin) și este o formă publică de protest. Enache V. a fost eliberată din Jilava cu buletinul de liberare nr. 11 799/1991, la 12 aprilie 1991, după ce fusese internată în localul respectiv la 31.01.1991. În urma judecății (înăfășurarea din 19 iunie 1991) tinăra a fost condamnată la 1 an închisoare și 1000 de lei cheltuieli de judecată. Însă părțile se rejudecă și acum. După cum se pronunță ea însăși, V.E.M. crede că „a îmbrăcat de trei ori cămașa morții” pentru nedreptățile care i s-au făcut.

Epilog insolit la un caz insolit

Cînd am vizitat Poliția din Ploiești, aceasta o invinua de distrugerea unor bunuri publice. Numita Enache stăruie asupra faptului că ar fi „însenări”. Consideră că sînt făcute unele abuzuri (și asupra ei) psihiatrice, chiar și după Revoluție. Se consideră pe sine ca fiind, pînă în aprilie 1991, o deținută pe motive politice. Se prea poate, opinăm, ca Enache Viorica să nu fie în toate facultățile mintale. Admitem ipoteza. Sau să nu mai fie acum, după ce, timp de mai multe luni în șir, a fost internată în vremea lui Ceaușescu și după aceea, în clinici de psihiatrie represivă. După ce oarece medici au „turnat” cu nemîiuita în trupul ei tinăr (abia a împlinit 28 de ani), sedative, neuroleptice, tranchilizante. Cei care au făcut toate acestea pot fi considerați sănătoși mintal? Si o ultimă concluzie fermă: toate acțiunile în urma cărora Viorica Enache a fost „taxată” drept dereglată mintal, „nebună”, au un pronunțat caracter revendicativ, de reformă socială, anticeaușist, antidiscreționar. Mai crede cineva că e o simplă întîmplare?

MIHAIL GĂLĂȚANU
Fotografie de ELENA GHERA

Ai noștri sunt acești munți...

Ai noștri sunt acești munți
pietroși, mănoși, cărunți,
câci noi ne-am cățărât pe ei spre cer,
noi le-am deschis adîncurile de-aur și de fier
și-am suferit prin ei pe ploii și ger...
Noi le-am spintecat uriașele pîntece,
noi le-am proslăvit frumusețile-n cîntece
și le-am cunoscut sufletul și furtunile mai bine
ca orișicine...
În haiducie grea ori doînuind domol după ei,

nimeni pe lume nu l-a cunoscut și îndrăgit
ca noi...

De-acest mănos pămînt daco-român,
cine-ar putea, mai mult ca noi, să spuie c-al
lui e?...
Cine l-a arat
din începutul vremilor, neîncetat?
cînd l-a sămănat?

cine l-a fost slugă și stăpîn?
care dintre neamurile vechi și noi
are îngropați în sinul lui atîți eroi?
a cui doină de veacuri pe-alce plînge?
cînd l-a apărut mai dirz de-al năvălirilor puhoi
și l-a adăpat de-atîtea mii și milioane de ori,
cu sînge
și sudori,
ca noi?...
ARON COTRUȘ

Din culisele iredentismului ungar (II)

Organizațiile și comploturile puse la cale în Transilvania, îndeosebi prin mijlocirea fostilor ofițeri din armata austro-ungară, serviciile secrete și polițienesci, aveau scopul ca, în eventualitatea unei scutite intervenții a trupelor horthyste, să declanșeze tulburări și dezordini care să submineze funcționarea instituțiilor statului și siguranța publică, să dea un concurs efectiv forțelor venite din afară.

Revizionismul ungar se ascundea, de-seori, sub masca la modă și insidioasă a bolșevismului. Ziarul cernăuțean „Glasul Bucovinei”, din 2 I 1919, relatează că „organizațiile bolșevice ruse, bulgare, ungurești și germane și-au trimis agenții lor și în țările române înzestrându-i cu mari sume de bani, manifeste și broșuri incendiarie”. Respingînd o asemenea mîmă subversivă, profesorii și studenții de la Universitatea din Iași „s-au declarat gata să muncască din răsputeri spre a lămurii pe toate căile prin adunări și conferințe muncitorime de la orașe și țărî-nime de pe la sate asupra primejdiei bolșevice atât de dezastruoasă pentru neamul românesc din toate clasele sociale”. Ziarul apela și la studențimea bucovineană să-și onoreze această „mare datorie”.

Sesizînd dedesubturile politicii lui Károlyi, aliații se decid să nu-i mai caute în coarne și, la 20 III 1919, locotenent-colonelul francez Vyx, șeful Misiunii Militare Franceze la Budapesta, însoțit de membrii celorlalte misiuni militare aliate, „împlinează din partea Antantei o notă cu privire la noua linie demarcativă, declarîndu-i că Puterile Aliate o consideră pe aceasta nu ca pe o linie de armistițiu, militară, ci ca o „graniță politică”. Ca urmare, i se pune în vedere să înceapă — pe 23 III 1919 — să-și retragă trupele la vest de linia hotărîită. Acest deznoadămint punea capăt, în mod practic, integrității teritoriale a Ungariei. Guvernul Károlyi își declină voința și competența de a primi o asemenea soluție, se autodemite și, a doua zi, predă puterea forțelor extremiste, de stînga, care așteptau. Se formează un guvern de coaliție din social-democrați și comunisti, condus de Béla Kun, care deținea și Comisariatul externelor. Cu consimțămîntul Comitetului Executiv al Cominternului, Partidul Comunist Ungar, format în mare majoritate, în noiembrie 1918, din prizonieri de război repatriați din Rusia, semnează, la 21 III 1919, un acord pentru o „contopire completă” cu P.S.D. ungar. Noul guvern — care echivala cu introducerea dictaturii comuniste a crăului social-economic în Ungaria — se declară gata să încheie o „alianță militară și morală completă” cu Rusia Sovietică, pentru o politică de rezistență față de Puterile Antantei și de înfruntare deschisă a țărilor vecine, cum de altfel va și săvîrși în cursul efemerei și sinistre sale existențe.

Cerîndu-i-se de către Consiliul celor 4, la 5 VII 1919, să-și expună vederile sale

asupra situației confuze din Ungaria, directorul „Ajutorului American pentru Europa”, Herbert Hoover, președintele Secției corespondențe din Consiliul Economic Suprem, viitor președinte al Statelor Unite, îi recomandă să ducă o astfel de politică acolo „încît să determine o împotrivire internă față de Kun”.

La Conferința comandantilor forțelor franceze și române, din 5 VII 1919, prezidată de mareșalul Henri Philippe Pétain și destinată examinării operațiilor împotriva dictaturii comuniste ungare, a participat și Horthy.

Dezmățul revizionist și tulburarea păcii îngrijorau serios puterile Antantei, care se temeau ca de lad de o eventuală pactizare germano-ungară. După ce la 10 VII 1919, Consiliul celor 4 mari puteri ceruse mareșalului Foch, generalisimul armatei franceze și aliate, să avizeze dacă armata română trebuia să ocupe Ungaria, pe 10 Iulie 1919 s-a ținut, la Paris, o ședință a Consiliului Suprem al Puterilor Aliate și asociate prezidată de primul ministru francez Georges Clemenceau, președintele Consiliului Suprem, la care au participat: ministrul de externe francez, Stephen Pichon, șeful Comisiei pentru crearea Ligii Națiunilor, Foch, generalii francezi Maxime Weygand și Belin, membru al Consiliului Militar Interaliat, secretarul Departamentului de stat al S.U.A., Robert Lansing, generalul american Tasker Howard Bliss, membru al delegației S.U.A. la Conferința păcii și reprezentantul lor în Consiliul Militar Interaliat, reprezentanții Angliei (ministrul de externe Balfour), Italiei (Crespi), Japoniei (ambasadorul la Paris, K. Matsui), României (Alexandru Valda Voevod și Nicolae Mișu), Cehoslovaciei (premierul Karel Kramář și ministrul de externe Beneš), Iugoslaviei (fostul premier Nikola Pašić și Milenko Vesnić, ministru la Paris). Potrivit notei întocmite de către delegația română la Conferința Păcii — din 11 VII 1919 — Foch a informat personalitățile prezente că — după încheierea armistițiului și împotriva prevederilor acestuia — guvernul ungar, în loc să dezarmeze, a ridicat numărul diviziilor armatei sale de la 6 la 9. Comandantul francez a preconizat că — în consecință — trebuie stabilită, în primul rînd, o înțelegere politică între guvernele țărilor vecine cu Ungaria și fixate condițiile pentru constituirea Comandamentului unic, în cadrul căruia România era destinată să reprezinte „principala forță”, capabilă să combată reînarmarea Ungariei. Ministrul nostru de externe, Nicolae Mișu, luînd act de această investire a României de către marile puteri cu stăvilirea militarizării revizioniste a Ungariei, și-a exprimat convingerea că „guvernul român va lua cu foarte serioasă considerație propunerea care a fost făcută”, precum și acordul

cu rezoluția lui Foch că trebuie perfectată o înțelegere între țările amenințate de revanșa ungară — România, Cehoslovacia și Iugoslavia — angajîndu-se să raporteze această recomandare guvernului său. Declarîndu-se de acord cu propunerea lui Foch, Vesnić — susținut de Kramář, care a pledat nu pentru o înțelegere politică între guvernele țărilor succesoare, ci pentru o protejare numai de ordin militar — a cerut ca Aliații să asigure Iugoslavia și față de tendințele revanșarde ale Bulgariei. Clemenceau a declarat că nu este însărcinat să protejeze Iugoslavia contra Bulgariei.

Foch a adăugat că tocmai atunci primise o telegramă de la comandantul armatei cehoslovace, generalul Pellé, din 8 VII 1919, confirmînd informațiile generale și anume: „Acest armistițiu e momentan. Toți ofițerii francezi și aliați care au vorbit cu ungurii spun că ungurii sînt decisi să-și restabilească țara în vechile ei limite. Poporul ungar are încredere în viitor, căci Antanta va demobiliza”.

Foch a exprimat părerea că singurul mijloc preventiv era „de a dezarma efectiv Ungaria, cum s-a făcut pentru Germania, printr-o intervenție militară”. Întrebat de Foch asupra intențiilor Angliei cu privire la această situație, ministrul de externe Balfour a declarat că telegrafiasse la Londra în problema re-militarizării Ungariei, dar nu primise încă răspuns. Crespi a arătat că sesi-zase guvernul italian în același sens și a menționat că reînarmarea Ungariei reprezenta o „problemă europeană”.

Față de consensul rezultat la consfătuire, mareșalul Foch a rezumat că „Ungaria renaste și repune în discuție deciziile” adoptate de marile puteri la Conferința păcii; drept urmare, „trebuie să ne coordonăm și să acționăm rapid”.

Iată, deci, cum nu cu de la sine putere, nu din ambiții expansioniste, ci la chemarea marilor Puteri Aliate, din necesități de stabilizare europeană, România a trebuit să-și îndeplinească misiunea de protejare a păcii și echilibrului în sud-estul continentului.

La 16 VII 1919, generalul Wilhelm Vilmos Böhm, comandantul Armatei bolșevice ungare, iar înainte al Armatei comuniste din Bavaria, a demisionat și a fugit la Viena, unde a intrat în contact cu căpitanul Gregory, șeful misiunii militare americane din Austria și Ungaria, oferîndu-se să organizeze o lovitură contra lui Béla Kun, cu condiția ca, în caz de reușită, el să fie „uns” șef al statului ungar. Hoover a raportat Consili-

liului celor 4 oferta lui Böhm și — cu toate că americanii nu aveau deloc regimul lui Béla Kun — l-a deconsiliat pe Gregory de a-l sprijini pe Böhm să-l răstoarne pe dictatorul roșu. În același timp, Hoover l-a recomandat Consiliului de 4 să facă o declarație politică prin care — potrivit mărturiilor sale (The Memoirs of Herbert Hoover, I — New York 1953) — „să stimuleze forțele împotriva lui Kun în Ungaria”. La cererea Consiliului de 4, Hoover a redactat, la 26 VII 1919, un proiect declarînd că marile puteri și guvernele aliate sînt dispuse să încheie pace cu Ungaria, dar numai dacă, aici, va fi adus un guvern care să reprezinte poporul și „să execute și în literă și în spirit angajamentele pe care le-a contractat cu guvernele asociate”; or, „administratia lui Béla Kun n-a îndeplinit nici una din aceste condiții, rupînd nu numai armistițiul la care s-a angajat, dar atîcînd în acest moment o putere prietenă și aliată”. Această țară era România.

În dorința de a stînge focarul revizuirii și a-și putea concentra forțele asupra gravelor fenomene de criză economică și socială prin care trecea țara, guvernul condus de I.I.C. Brătianu era serios și sincer preocupat de normalizarea relațiilor și înțelegerea cu Ungaria, fiind dispus să-i acorde — deoarece nici ea nu sâtea pe roze — „concesiunile economice cele mai largi”, cerîndu-i — în schimb — respectarea „strictă și loială a tratatului de pace” și abținerea de la orice propagandă subversivă — consemna, în aprilie 1921, înaltul comisar al guvernului român la Budapesta, Constantin D. Iamandi, dar propunerile făcute de acesta s-au lovit de refuzul oficialităților ungare, care le condiționau de satisfacerea pretențiilor lor teritoriale, cit și al forțelor de stînga.

La 8 IX 1919, conducătorii bisericilor maghiare din România, instituție cu un rol atît de novic în acțiunea de de-naționalizare — episcopii Gustav Carol Majlath, reformat și unitarian din Cluj, au adresat un memoriu Consiliului celor 5, format din reprezentanții S.U.A., Franței, Angliei, Italiei și Japoniei, al Conferinței de pace de la Paris, protestînd împotriva unirii Transilvaniei cu România.

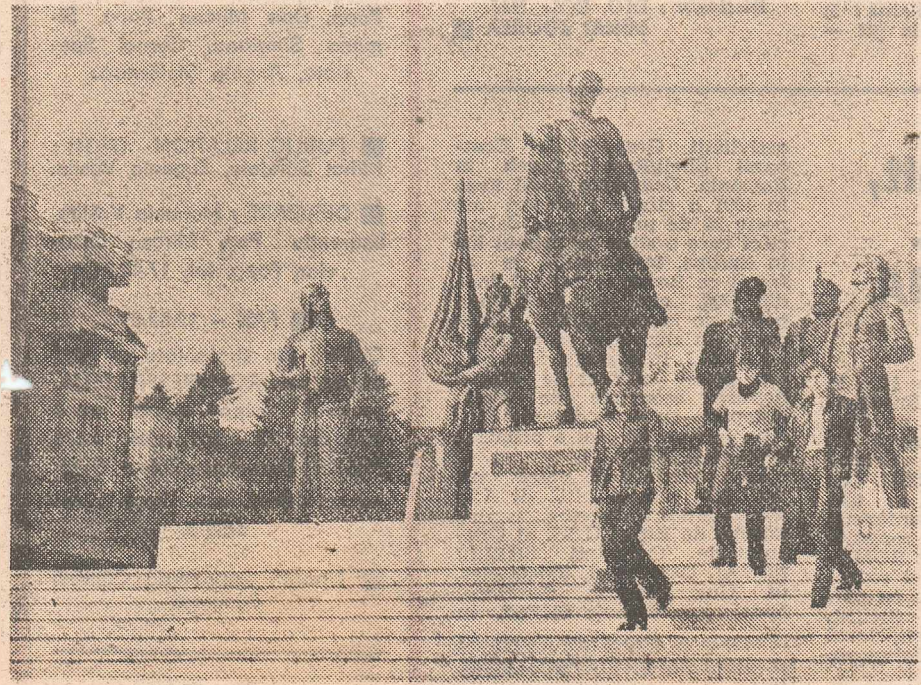
Ungurii improvizau tot felul de combinații agresive, oportuniste, numai de imperativul rațiunii nu țineau seama. Le-hăr, consilierul militar al regentului și amiralului Miklos Horthy, comandantul armatei ungare, vînturat prin toate culisele „terorii albe” și ale legitimismului habsburgic, afirmă că ei doreau să stabilească o colaborare cu un guvern austriac burghez și de dreapta, îndreptată împotriva statelor vecine și o rezolvare favorabilă a litigiului pentru teritoriul Burgenlandului, pe care îl țineau în spasme cu detașamentele lor teroriste. Dar înțelegerea secretă austro-cehoslovacă — din 12 I 1920 — pe de o parte și tentativele Italiei de a cîștiga clientelă atît în Austria cît și în Ungaria pe de alta, le-au încurcat scooteliile, complicînd situația în Bazinul dunărean.

Erau scoase de la naftalină clișee de o rară perversitate, care nu mai puteau lua însă mințile nimănui. La sfîrșitul anului 1919, Ministerul Propagandei al Ungariei a căutat să stabilească — raporta Direcția Poliției și Siguranței Generale la 13 XII 1919 — un contact „cît mai intim” cu o misiune ucraineană venită la Budapesta „pentru a o determina să facă propagandă printre rușii din Maramureș ca aceștia să ceară să rămîină sub dominația ungară”, promîțîndu-le — în schimb — că „li se va da concurs să se unească cu frații lor spre a putea face mai pe urmă un stat autonom în corpul statului ungar”.

În cursul unei audiențe, la începutul lunii februarie 1920, generalul G. Graziani, șeful misiunii militare franceze la Budapesta, l-a sfătuit pe primul ministru Károlyi Huszár, calificat de presa franceză ca un fost „propagandist german”, fost consilier aulic, care nu-și ascundea nici el intențiile revizioniste — să ordone, chiar în interesul Ungariei, în-cetarea oricărei propagandă împotriva României, Cehoslovaciei și Iugoslaviei.

(Va urma)

DUMITRU SULTAN

TOTUL DESPRE CLANUL EWING (X)

AUDREY LANDERS

— SAU

POLIVALENȚA SUCCESULUI

Puțini sînt acei care în momentul crucial al primei serii din „Dallas” (celebrul atentat din piscina ranch-ului Southfork) au intuit exact motivul care i-a determinat pe producători să recurgă la o asemenea „volută” de scenariu. Ce se întimplase de fapt? Realitatea a fost că irezistibilă Kristin (interpretată cu umitoare dezinvoltură de actrița Mary Crosby) trebuia să părăsească distribuția cu discreție. Se petrecuse o ruptură între interpretă și producători. Lîngă diabolicul J.R. (Larry Hagman) se crease așadar un „loc vacant”, propice intrigilor și bineștiutelelor aventuri amoroase. Rolul a fost acordat renumitei actrițe Audrey Landers, introdusă în scenariu cu aceeași discreție, ca soră de singe a tînărului student medicinist Mitch Cooper. În ciuda vîrstei sale tînere, noua cucerire a „rechinului” Ewing și-a dovedit din plin calitățile. Distanța de la ade-vărata Audrey Landers (actriță și cîntăreață consacrată) la Afton Cooper (năstrusnica me-tresă, dornică de a parveni chiar și cu prețul micilor ticăloșii) pare a fi de nemăsurat.

Audrey Landers s-a născut în Philadelphia. Povestea carierei sale a început din timp, mulți ani în urmă, cînd, întîmplător, un impresar muzical a ascultat-o cum cînta de la fereastră. Avea pe atunci numai 13 ani. O săptămîină mai tîrziu a fost invitată în cadrul unei emisiuni de varietăți transmise în direct de posturile de televiziune. Imediat au început să „curgă” solicitările pentru alte și alte emisiuni. Șansa i-a suris continuu, astfel că între 1974 — 1977 a primit o sumede-

nie de roluri în mici comedii cinematografice, evoluții ce au culminat cu rolul principal într-unul din cele mai apreciate seriale TV din S.U.A., intitulat „Sfîrșitul verii”. Audrey nu s-a arătat marcată de succesele repurtate. În perioada celor 3 apariții săptămînale din „Sfîrșitul verii”, a avut inspirația de a urma cursurile universi-

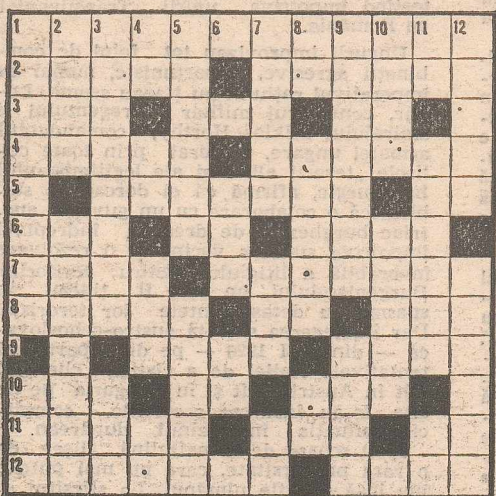
tare de artă dramatică. Activitatea sa nu s-a rezumat doar la actorie: a continuat să scrie poezie, texte de cîntece precum și majoritatea pieselor muzicale pe care le interpretează. Calitățile sale compozitice și interpretative au condus-o rapid și către alte satisfacții. În scurtă vreme a obținut un contract la casa de discuri „Doic”, casă ce i-a editat primul disc-single. „Muzica este foarte importantă pentru echilibrul meu interior — declară Audrey, zîmbind cuceritor. În schimb, cariera mea nu se va reduce niciodată numai la așa ceva. Dacă n-aș face mai multe lucruri pe plan artistic, m-aș simți infirmă, fără unul din cele șase simțuri!” Spectatorii

americani au avut ocazia de a se convinge de calitățile sale. De la evoluțiile din „Tatăl sărac” și „Iubita captivă”, pînă la rolurile din multgustatele seriale TV „Urgența”, „Ziua fericită”, „Țara minunilor” sau „Kemeia polițist”, Audrey a „punctat” fără greș. E drept, probabil nu visase pentru „Dallas” o asemenea audiență internațională. Alături de seducătoarea Sue Ellen (Linda Gray), veșnica sa rivală, a reușit să creeze multe momente „dramatice”, trăite cu intensitate de telespectatori. În scurtă vreme, nelipsita Afton și-a găsit locul ei aparte în peisajul „multicolor” al verșilor texani. Audrey nu crede în minuni. Singurul „garant” al avîntului

său este încrederea pe care o are în ea însăși, în propria vocație. A putut renunța la a profesa medicina (întîmplător este absolventă a acestei facultăți) și a știut să penduleze cu discernămint între muzică și scenă. Chiar și în condițiile acerbei concurențe de la Hollywood, e convinsă că talentul și puternicul său sex-appeal o vor ajuta să răzbească. În timpul liber, revine acasă, în tîna celor 175 de acri de pămînt cumpărați în statul New Jersey. Nici în clipele de relaxare nu-și îngăduie să admită că într-o zi poate pierde. E și gloria un soi de drog!

Documentare și prezentare
CRISTIAN PAVEL

VESTIMENTARĂ

ORIZONTAL: 1) Imbrăcat prea gros. 2) Articol de lenjerie care se poartă pe sub cămașă — Imbrăcăminte. 3) Prefixul vieții — Aspectul atrăgător al unei femei — Diana Zamfirescu. 4) Materiale (masc.) — Cusută cu fir de aur. 5) Creații

vestimentare pentru fete — În trening și-n teniși! 6) Siglă pentru „Cupa Campionilor Europeni” — Bluze țărănești — Hazliu. 7) Porțiuni dintr-o circumferință — Veste. 8) Costum de damă — În spatele fustei! — Personaj. 9) Trîndăvie — A

se imbrăca frumos. 10) Model de rochie largă — Primele veste! — Căciuliță croșetată care se poartă pe virful capului. 11) Vocale neaccentuate — Tesătură de bumbac pentru haine de vară — Cusute pe margini! 12) Haină lungă și îmblănită — Divinitate păgînă.

VERTICAL: 1) Înveșmîntat — Leagănul portului popular. 2) Diminutiv de la Nicolae — Accesoriu al imbrăcămîntei bărbătești. 3) Pantaloni țărănești împodobiți cu gîltane — Parte a mincii unei haine. 4) Oana Enăchescu — Partea din față a unui loden! — Zeul vînturilor la vechii greci — Naturele de sus... la haină! 5) Haine încheiate pînă la gît —

Parte răsfrîntă a unei haine, în prelungirea gulerului, de o parte și de alta a pieptului. 6) Cocioabă (reg.) — Ultimele paltoane! 7) Imbrăcăminte — Dispozitive la războiul de țesut — Puțină dantelă! 8) Partea de sus a mincii! — Folositoare — Florin Odeanu. 9) Ace lungi cu care se împletesc obiecte vestimentare din lînă — Haine scurte. 10) Fără nici un vînt (pl.) — Ademenit. 11) Imbrăcat, în sfîrșit! — Material textil din fibre sintetice și naturale — Costum neterminat! 12) Căptușeală a tălpii la încălțăminte — Pieptar țărănesc fără minci (dim.).

Dicționar: BIO, EOL, HJ.
MIHAI ZGUBEA

Bun venit, SHELL ROMANIA SRL!

Mîine, 5 martie, ora 11, la etajul 21 al Hotelului Intercontinental din București, va avea loc o importantă conferință de presă organizată de Grupul SHELL/ROYAL DUTCH, cu activitate în peste 100 de țări din întreaga lume, conferință prilejuită de ridicarea rangului operațiunilor SHELL în ROMANIA, de la nivelul unei reprezentanțe, la o societate cu răspundere limitată, SHELL ROMANIA SRL, înregistrată oficial la data de 6 februarie 1992.

Sîntem bucuroși să publicăm această știre de extindere a

activității Grupului de Companii Shell/Royal Dutch în România. Compania Shell avea în 1991 o cifră de afaceri de peste 50 de miliarde de dolari, cifră care o situa pe primul loc în Europa, iar relațiile de afaceri cu România datează încă din 1903, cînd ea achiziționa petrol de la companiile românești. Cu siguranță că prezența lui SHELL ROMANIA SRL este un punct cîștigat de firava noastră economie de piață. Așteptăm cu mare interes apariția într-un an, doi a primelor benzinării SHELL!

La conferința de presă vor participa, printre alții, dl A.E. Vicars-Miles, director pentru Europa de Est și C.S.I. al Grupului de Companii SHELL/ROYAL DUTCH și, bineînțeles, dl Guy Burrow, directorul fostei reprezentanțe SHELL în România și directorul desemnat al companiei SHELL ROMANIA SRL.

MIHAI SÂNDOIU

Dezlegarea careului anterior

IVĂNESCU; EP; SIPET; INIMĂ; AT; DINȚI; ID; NEVESTE; UNU; OLOL; ATĂ; ER; S; ICI; IROSI; SCUMP; GUC; AFU; IENI; UI; MALIȚA; NZ; N; ATENA; ATAȘ; DUS; TIUI; IL; ORCĂ; FRUCTĂ; IUBIRI; PAR.

PUBLICAȚIILE
Flacăra

Societate comercială înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului București sub nr. J 40/5888/1991 din 4.07.1991

Adresa: București, sectorul 1, Piața Presei Libere nr. 1, cod. 71 341. Telefoane: 17.60.10, 17.60.20 (cu interioarele de mai jos)

Cont (lei) — 40.72.30.110.496, BCR, sector 1, București
Cont (dolari) — 47 03.326.350-6 BRCE

Director general:
GEORGE ARION

Flacăra

Redactor șef:
Ion D. Goia

Redacția: Cristina Atanasiu, Diana Calotescu, Mihail Gălățanu, Elena Ghera, Dorin Gherghinescu, Elena Grecescu, Gheorghe Lupașcu, Eugen Mihaescu, Alexandru Mihailă, Gig Motoianu, Roxana Paicu-Manolescu, Cristian Pavel, Radu Popa, Dorin Sălăjan, Lucian Tudorancea, Irina Zidaru.

Telefoane: 2002 — secretariat director, 2558 — redactor șef, 1700 — eveniment, 2600 — drep-turile omului, 2559 — cultură, 2528 — fotoreportaj.

REBUS

Redactor șef:
Alexandru Păsărin

REDACȚIA: Aurel Ștefan Alexandrescu, Adrian Mitu, Tudor Octavian, Bogdan Vlad, Mihai Zgubea.

Telefoane: 2036 (redactor șef), 1457 (redacție).

Liviu Timbus, Liana Tatos
Director economic
Nicolae Botin

■ FINANCIAR, JURIDIC (2143): Gabriela Ionescu, Corneliu Olteanu, Eugenia Ciurea.

■ TEHNIC (2123, 1453, 2072): Maria Bărbulescu, Alexandru Benga, Liliana Crețu, Pompiliu Dumitrescu, Anton Ene-Filip, Gabriela Nicolescu, Smaranda Petrea, Adrian Petrescu, Mircea Popp, Dan Mircea Popa, Simona Simzianu, Cornel Spertiatu, Angela Ștefănescu.

■ PUBLIC RELATION (2634): Mihai Sândoiu, Eugenia Vasile.

■ DIFUZARE: Manuela Vasiliu, Laurențiu Pop, Mircea Octavian Popp, tel. 17 48 91

■ FAX — 12.82.89

Cititorii din străinătate se pot abona prin ROMPRESFILATELIA, sectorul export-import presă P.O. Box. 12 — 201, telex 10 876 PRSFIR București, Calea Griviței nr. 64-66, sau direct la redacție.

■ Tiparul: Imprimeria CORESI București